جُوجُو

ناول

لیکوال: نصیراحمد احمدي

هغه کتابونه چې سمسور وو بپاڼې پرلیکه کړې او یا یې پر لیکه کوي،
نور څوک یې پر لیکه کول اجازه نه لري

❁ ❁ ❁

څوارلس کلن هلک تندي واخیست، لاس یې وتپاوه، تشه درۍ وه، سترګې یې رنې کړې، کېناست، له کړکۍ څخه د سپوږمۍ راوتلې رڼا پر بدنې لګېدله.
هلک اوبه وڅښلې، بېرته اوږد وغځېد، کړپ شو، تړلې بسترې ته یې وکتل، سترګې یې رډې راوختې، خوله یې چیغې ته خلاصه کړه، نه کېده، ژبون یې وهل شوی و.
پر لاسونو یې زور راووست، د ولاړېدو سېکه یې ختلې وه.
تر څنګ یې بسترې ته وکتل، هېڅ هم نه و، یو دم ولاړ شو، په کلا کې زوروره ناره راوګرځېده!
_ادې!!!

❁ ❁ ❁

په دهلېز کې ډډ نارینه غږ واورېدل شو:
_یالله، ملا صیب راغی.
ښځو منډه واخیسته، یوې تفدانۍ په پښه ووهله، د بلې د ټکري پیڅکه د بدنې په څوښکه کې بنده شوه، ټولې له کوټې ووتې.
دوه تنه راغلل، له عمره پاخه ول، غټې ژېړې لونګۍ یې تړلې وې.
یوه، د پراته هلک لاس ور پورته کړ، یوه شیبه غلی و، بیا یې وویل:

ـنبض يې ښه دی.
لاس يې پرېښود، د هلک مخ ته يې وکتل، ورو يې وويل:
ـملک صيب! ماته خو د وېرې علامه ښکاري، شونډه يې وتلې ده.
ملک پراته هلک ته کتل....
سرې ووېل:
ـله څه وخته راهيسې همداسې بېحاله دی؟
ملک ټوخې واخيست، کځوړنې سترګې يې له اوښکو ډکې شوې، په زحمت يې وويل:
ـبس! نيمه شپه يې چيغه کړه! ورغلو، په مټ کې يې تر چوترې ځان را رسولی و.
سرې د سدرۍ (واسکټ) له جېبه قلم را وايست، کوچنې چوکاټونه يې وليکل، کاغذ يې ملک ته ونيو!
ـد پېريانو علامه ده، خو ته پکر مه خرابوه، دا تاويذ په اوو سرو ټوټو کې ونغاړئ، هلک ته يې ور په غاړه کړئ، خدای به کوي، تاويذ به کوي، د انس و جنس له شره به په امن وي.
ملک کاغذ ور واخيست، ملا ته يې د شلو افغانيو لوټ ونيو، دواړه له کوټې ووتل.

❋ ❋ ❋

هلک په دوهم سهار سترګې رنې کړې، د جارو غږ يو دم ودرېد، يوې پېغلې منډه واخيسته، له چوترې چيغه راغله:

ـملک لالا، تواب په سد راغی!

کوټه له ورو زرو ډکه شوه، ملک او دوه نور نارينه تواب ته نږدې کېناستل، ښځې له وره سره ولاړې وې.

تواب په وېره يوې بلې خواته کتل...

ملک د هغه لاس ور پورته کړ، په خپل ټتر پورې يې ټينګ ونيو، په خوند يې وويل:

ـتوابه زويه! زه يم، ملک لالا دې.

ويې ټوخل، يوې ښځې په بيړه توفدانۍ ورته ونيوله.

هلک هماغسې وارخطا سترګې رغړولې.

ملک په زوته وويل:

ـبلا! وه بلا!

يوه ډنګره ښځه رامخته شوه، خږ ټکری يې پر مخ ور کش کړ، غلې ودرېده:

ـڅه وايې ملک لالا؟

ـزوی ته دې شبدې راوړه.

ښځه په بيړه له کوټې ووته.

ملک، تواب تر غومبري کش کړ، يو دم يې وخندل:

ـاه! د ملک لمسی او دومره وېره. زړور اوسه، زه، پلار او تره دې، ټول دلته يو.

هلک هماغسې سترګې رغړولې.

ښځینه وارخطا غږ واورېدل شو:
ـ هه ! دا دی !
ملک له شیدو ډک ګیلاس ور واخیست، د تواب خولې ته یې ور ووړ،
هلک مخ واړاوه.
ملک وویل:
ـ وخښه !
تواب ور ونه کتل.
ملک په عمر پاخه ځوان ته مخ ور واړاوه، ورو یې وویل:
ـ باتوره زویه ! یوازې به یې پرېږدو.
دري نارینه ولاړ شول.
ملک ناره کړه:
ـ بلا، وه بلا !
ښځې په رېږد بدلي غږ وویل:
ـ څه وایې ملک لالا !
ـ په کړاسي (هلک) پام کوه !
د ښځې د ټکري پیڅکې لړزېدلې.
ټول له کوټې ووتل، ښځې په بیړه دروازه پورې کړه، ورغله، د هلک سر
یې په غېږ کې ونیو، په چیغو چیغو یې وژړل...
تواب وویل:
ـ ادې، اوس ښه یم.
ښځې د خپل زوی پر تندي شونډې کېښودې. په ژړا کې یې وویل:
ـ زما خو دې لړمون خوړین که.

وروسته یو دم ولاړه شوه، له خړ د بوالهٔ یې یو چوکاټ شوی عکس را ښکل کړ، په عکس کې یوه نوراني بوډا اوږده، سپینه ږیره نیولې وه، پر دواړو اوږو یې کوترې ناستې وې، پر غاړه یې شنې، زرغونې مرۍ را ځړېدلې.
ښځې عکس ښکل کړ، د هلک پر تټر پورې یې وموښه، له ځان سره یې وویل:
یا غوث الاعظمه! را رسېږه.
بیا یې ګیلاس ور واخیست، د زوی خولې ته یې ورنږدې کړ، هغه دوه، درې غوړپه شیدې وڅښلې، ورو یې وویل:
_ادې! اجبه بلا مې ولیده.
ښځې په حیرانۍ ورته کتل:
تواب وویل:
_یوه لوښت، ژوندی شی پر بسترې ناست و، د پلاستیک غوندې روڼ برېښېده، لاسونو او پښو یې درې، درې ګوتې درلودې، یوه سترګه یې وه، هغه هم په تندي کې.
ښځې د هلک پر بغور شونډې کېښودې، ورو یې وویل:
_اه! زویه! ځینې خوبونه درانه وي.
د تواب تندی تریو شو:
_په کوران که درواغ درته وایم، په خپله مې ولید، د انګورو د پاڼو غوندې غوږونه یې وو.
ښځه ورو ولاړه شوه، عکس یې په احتیاط را وځړاوه، ویې ویل:
_ځم چې غوږ پاستی درته راوړم.

❊ ❊ ❊

توپ باغ ته واوښت، هلکان دېوال ته غلي کېناستل، يوه وويل:

_دا د توپ بازۍ له پاره ښه ځای نه دی، تېره ورځ هم همدا کانه راباندې وشوه، له باغوانه په منډه را خلاص شوو.

بل په خبره کې ورولوېد:

_تا توپ تر دېوال واړاوه، ته به يې را اخلې.

_نه.

ټول غلي شول.

يوه وويل:

_تواب ته څه نه وايي، باغوان، له ملک کاکا سترګه کوي.

تواب د مکتب بکس دېوال ته ودراوه، يو هلک په بيړه ولاړ شو، د دواړو لاسونو ګوتې يې سره ور وستې، تواب پښه پرې کېښوده، غبرګ لاسونه يې د پخڅې سر ته ورسېدل، پښې ته يې زور ورکړ، له پورته مړې لوټې راولوېدې، درب شو، تواب په باغ کې و.

غلی کېناست، مخامخ يې وکتل، د مڼو ګڼې ونې ولاړې وې.

مخکې لاړ، اوږه يې د يوې ونې څانګې ته سيخه شوه، لاندې، په شنه رشقه کې څو نيمخامه مڼې ولوېدې.

پرېووت، سپينه جنت کوکۍ (پتنګ) والوته، د رشقي شني پاڼې يې سترګو ته ودرېدې، سر يې پورته کړ، د ونو تر سپېرو تنو ور هاخوا د چنار له لښتو جوړه ځاله ښکارېده.

په بيړه يې شاوخوا وکتل، د توپ درک نه و.

کيڼ لاس ته تاو شو، کوهي ته يې وکتل، توپ د اوبو د را ايستلو ماشين ته نږدې پروت و.

ځير شو، کوهي ته د کوزېدو زينه ماته وه.

تواب يوه شېبه ودرېد، بېرته يې د دېوال خواته مخه کړه، درب شو، توپ يې پښو ته ولوېد.

تواب چيغه کړه، مخامخ پر دېوال ورغی، ټوپ يې کړل، لاسونه يې د دېوال سر ته ورسېدل، بېرته شاپه تخته پرېووت، يوه لويه لوټه راغله، ځان يې ځنګ ته کړ، لوټه باد شوه.

باغوان ناره کړه!

_څوک يې؟

تواب د باغ د دروازې خواته منډه ور واخيسته، له مچلوغزې وار شوې ډبره يې تر غوږ تېره شوه، هلک ښوی له باغه ووت.

کور ته راغی، مور يې مخې ته ورغله، خو يو دم ځای پر ځای ودرېد، په چوتره کې ملک ناست و.

تواب کوټې ته لاړ، زړه يې خولې ته راغی، توپ کټ ته نږدې پروت و.

د هلک تبه شوه، پلار يې ډاکټر ته بوت، ماسختن له خوېندو سره پرېووت.

سهار يې سترګې ورغړولې، سترګې يې رډې راوختې، په غاب کې مالتې پرتې وې.
کړپ شو، هلک پر خپل سر کمپله ور کش کړه، د کمپلې تر چولې يې ور وکتل، له سپينو خيرنو پايڅو توري ډنګرې پښې راوتلې وې. ژر يې مخ لوڅ کړ، مور يې په کاچوغه کې دوا اچوله.
تواب په بيړه وويل:
_مالتې.
غولې ته يې وکتل، هېڅ هم نه و.
ښځې وويل:
_تر تا مې ځار کې، مالتو ته دې زړه شوی؟
د تواب سترګې رډې راختلې وې.
ښځې د هغه پر تندي لاس کېښود، ورو يې وويل:
_په دې خوږموني (پسرلي) کې مالتې له کومه شوې.
تواب غولې ته کتل. بيا يې دوا وخوړه، غلی پرېووت.
ساعت وروسته ولاړ شو، په چوتره کې يې نيکه د چيلم نلکۍ خولې ته نيولې وه، بوډا يو دم وخندل، له خولې يې سپين لوګی راووت، هلک يې تر لاس کش کړ، پر ځنګانه يې کېناوه، په خوند يې وويل:
_اوس لکه چې ښه يې؟
تواب خپل نيکه ته وکتل، لا يې پر شونډو له پرتو سپينو برېتو څخه خړ لوګی راووت.
تواب ورو وويل:
_ځم، له هلکانو مې د مکتب بکس راوړم.

ملک یو دم چیغه کړه:
_بلا ، وه بلا !
ښځه په بیړه راغله.
بوډا ټوخي واخیست، په زحمت یې وویل:
_بکس راوړه.
ښځه کوټې ته ننوته.
بوډا وخندل:
_بکس دې د عطاګي زوی راووړ، ویل یې چې په خاورو کې درنه پاتې و.
تواب غلی و.
بوډا وویل:
_له چا سره خو به دې نه وي خوړلي؟
هلک د (نه) په بڼه سر وښوراوه.
ښځې وویل:
_هه !
تواب ور وکتل، مور یې بکس ورته نیولی و.
ورو ولاړ شو.
بوډا وخندل:
_چېرته؟
_ځم، کورنۍ وظیفه مې نه ده لیکلې.
تواب کوټې ته لاړ، کتابچه یې را واړوله، سترګې یې ړندې راوختې،
ورکړل شویو پوښتنو ته سم ځوابونه لیکل شوي ول
بله کتابچه یې وکتله. سوالونه حل وو.

ځان يې په کمپله کې ونغاړه، غلی کېناست.
قلم وخوځېد، تواب په راوتلو رڼو سترګو ورته کتل. د کتابچې پاڼه
واړول شوه، قلم وليکل:
_له ما مه وېرېږه.
تواب د ېوال ته ور وښويېد.
قلم وليکل:
_مرسته غواړم!
هلک په ماته ګوډه ژبه وويل:
_ته، ته، څوک يې؟
وليکل شول:
_د يوه ليرې ستورې اوسېدونکی.
هلک لړزې اخيستی و.
قلم وليکل:
_زړه دې غټ ونيسه.
پر کتابچې لنډه رڼا راوګرځېده، رڼا د بوړبوکۍ غوندې پر خپل ځان را
تاو شوه، يوه لوېشت ژوندی موجود ولاړ و.
موجود وويل:
_ما ته جُوجُو ويلی شې.
تواب خپل ځنګنونه پر ټټر پورې ټينګ نيولي وو.
د جُوجُو د مردکۍ غوندې شنه سترګه وځلېده، په خوند يې وويل:
_هله نو، ډارن هلکان مې نه خوښېږي.
تواب غلی و.

د چرګې کوټ کوټ ته ورته غږ پورته شو:
_کوټ، کوټ، کوټ...
جُوجُو وویل:
_دا زموږ خندا ده.
غلی شو، په خوله کې یې د دواړو لاسونو نرۍ ګوتې ننه ایستې، خوله یې دواړو خواوو ته تر غوږو پرې شوه. په جدي انداز یې وپوښتل:
_ښه ښکارم؟
هلک په وېره ورته کتل:
جُوجُو وویل:
_سمه ده، که دي خوښه نه وي، نو زه درنه ځم، هیله لرم چې تر تا زړور انسان پیدا کړم.
یودم ورک شو.
تواب په بیړه له کوټې ووت، په چوتره کې ودرېد، نیکه یې په تېره بیاتې د پزې وېښته اخیستل.
کلا ته یې وکتل، پلار یې د تراکتور په ماشین کې ګوتې وهلې.
بېرته کوټې ته لاړ.
غلی کېناست.
غږ یې واورېد:
_تراکتور نه شي جوړولای.
تواب سترګې ورغړولې، هېڅ هم نه و.
په رېږدېدلي غږ یې وویل:
_تا خراب کړی دی؟

سپینه رڼا پر خپل ځای را تاوه شوه، جُوجُو نرۍ سیم پر غولي کېښود.
هلک په وېره وویل:
_ته ولې داسې کوې؟
جُوجُو پر غولي پروت توپ ته ېښه ور وغځوله، درب شو، د لاټین نرۍ شیشه لاندې را تویه شوه.
تواب چیغه کړه !
_له دې ځایه ورک شه.
جُوجُو وخندل:
کوټ کوټ کوت...
هلک پیالې ته لاس کړ، پیاله سیخه پر جُوجُو ورغله، د جُوجُو بدن دوه نیمه شو، یوه برخه یې تر پیالې پورته پاتې شوه او بله هم لاندې. بېرته یې د بدن دواړه ټوټې سره ورغلې، خندا یې زور ونیو:
کوټ، کوټ، کوټ....
تواب ودرېد، د کوټې دروازه په خپله پورې شوه.
جُوجُو وویل:
_تاوان مې نه خوښېږي، خو په یوه شرط، مرسته راسره وکړه !
ماتې کوکۍ (د ښیښې ټوټې) ټولې شوې، څراغ ودرېد، جوړه شیشه ور ولوېده.
تواب جُوجُو ته وکتل، نه جُوجُو و او نه هم نرۍ سیم. له سرایه د تراکتور د چالانېدو غږ راغی. بېرته سپینه رڼا پر ځان را وګرځېده، جُوجُو وویل:
_ستاسو په حساب پوره دوې میاشتې دلته وم، ته مې خارلې، تر نورو زړور راته واېسېدلې.

تواب په ریږد بدلي غږ وویل:
_څه مرسته؟
جُوجُو پر خړ دېوال لاس تېر کړ، د کمپیوټر د سکرین غوندې لویه پرده راغله، عکس و، د جُوجُو غوندې موجود ښکارېده، خو تر جُوجُو په ونه لوړ و، نیم ګز، یا تر دې یو څه ډېر.
جُوجُو وویل:
_دا زمونږ د مکتب مدیر دی، په عکس کې دومره بد نه ښکاري، خو له نږدې یې مه وویني، زړه به دې وچوي. بس، که په درس کې بې خونده وې، نو د غږ په ماشین کې دې اچوي.
جُوجُو غلی شو، یو دم یې وخندل:
_کوټ، کوټ، کوټ...
تاسو په مکتب کې لښتې خورئ، خو موږ درد نه احساسوو، د جزا له پاره مو په یوه ماشین کې ږدي، د غږ ماشین ورته وایي، اواز یې لوی عذاب دی، بنیادم یې د اورېدو تاب نه لري.
جُوجُو یوه شېبه غلی و، بیا یې وویل:
_اصلي خبره پاتې شوه، زه باید پنځم صنف ته لاړ شم، د کامیابۍ یو شرط دا دی چې د نورو ستورو د اوسېدونکو په اړه به تحقیق کوم. ملګري مې په کایناتو کې سره تیت شول، ما هم ځمکه ومونده، لومړی ایران ته لاړم، د مکتب یوه زده کونکې ته مې ځان ور وښود، زړه یې ودرېد. بیا مې ستاسو وطن ته مخه کړه، دا کلی مې ووموند، خو که ته هم مرسته راسره ونه کړې، نو مجبور یم چې بل ځای پسې وګورم.
تواب په حیرانۍ ورته کتل.

جُوجُو پر د بوال لاس تېر کړ، سکرين ورک شو.
ويې ويل:
ـ (نه) مه راته وايه.
تواب غلی و.
جُوجُو وويل:
ـ دوې ورځې په مکتب کې درسره وم، اوف، دې ته نو درس نه شو ويلای. ماشومانو يوازې کاغذي طيارې جوړولې، د معلمانو له خولو د چايو پيالې نه ليرې کېدې، خو موږ داسې نه يو، زحمت باسو، ستاسو په حساب په پنځوس کاله کې ايله پينځم صنف ته راورسېدم.
تواب په حيرانۍ ورته کتل.
جُوجُو وويل:
ـ ستاسو پنځوس ورځې، زموږ يوه ورځ ده، زموږ ټول کال، سل ورځې وي.
يو دم يې وخندل:
ـ پوښتنه دې ونه کړه چې څنګه؟
تواب غلی و...
ـ خير، زه به درته ووايم، زموږ ستوری تر ځمکې سل ځله لوی دی، خو کوچنۍ لمر لرو، ځکه مو ستاسو په حساب، ستوری په پنځوسو ورځو کې يو ځل پر خپل محور راګرځي.
تواب ورو وويل:
ـ نو ته څو کلن يې؟
په خپل حساب لس کلن، خو ستاسو په حساب سلو ته رسېږم.

ـنو تاسو څو کاله عمر کوئ؟
مورې ناروغي نه لرو، هر يو مو سل کاله چې ستاسو زر کاله کېږي، عمر کوي.
ـاوبيا؟
ـچې وخت مو پوره شو، په خپله اوراخلو.
ـنو زه څه مرسته درسره کولای شم؟
ـبس، ډېر دې نه پاڅاوم، کله کله مالومات راکوه! اوس بايد لاړ شم، ماخستن راځم، خو ګوره، په خپله کوټه کې به يوازې يې.
جُوجُو ورک شو.

❁ ❁ ❁

تواب ماخستن خپلې کوټې ته لاړ، مور يې پسې ورغله، خو ده ويل چې نه وېرېږم.
په کمپله کې پروت و چې سپينه رڼا شوه.
جُوجُو وارله واره پر دېوال لاس تېر کړ، د کمپيوټر غوندې سکرين ته يې ګوته ونيوله، ويې ويل:
ـزمونږ خط نه شې لېدلی، برقي حروف دي، خو زه به د خپل تحقيق يوه برخه درته ولولم.
ستاسو د څنګ په کلي کې يو واده و، د ډوډۍ په وخت کلا ته يو زلمی راغی، ديارلس، څوارلس کاله به يې درلودل، خپله خور يې پسې

غوښته، خو د کور خاوند یوه روپۍ کړ، ویل یې چې نا محرمه یې، په منډه یې له کوره و ایست، خبره خلاصه نه شوه، د کور خاوند د باندې پسې ورغی، کلیوالو ته یې وویل، څو کسه پر هلک ور ټول شول، دومره یې وډباوه چې له اخه، ټوخه ولوېد، ویل یې چې زموږ خویندو، میندو ته دې کتل. خو ماسپښین په همدې سرای کې دوو پیاوړو ځوانانو ډول واهه، پېغلې پرې راګرځېدې، نه یې ځانونو ته پام وو او نه هم ټکریو ته، له ځرخ سره به سپیني غاړې او خلاص ټټرونه ښکاره شول.

جُوجُو غلی شو، یو دم یې تواب ته وکتل، ویې ویل:

_پوښتنه، دا دوه ځوانان څوک ول؟

هلک په حیرانۍ ورته وکتل:

_ډمان

_له ټول کلي سره خپلوي لري؟

_نه

_محرم دي؟

_نه، خو په سیالانو کې یې نه ګڼو.

جُوجُو وخندل:

_کوټ کوټ کوټ... اه، نږدې دی چې له ډېرې خندا اور واخلم.

یو دم غلی شو، پر شیشه یې لاس تېر کړ، ویې ویل:

_ستا ځوابونه مې ولیکل، د تحقیق استاد به مې حیران شي، ماشوم محرم نه دی، خو دوو پیاوړو ځوانانو ته نځېدا محرمه ده. کوټ، کوټ، کوټ.... جُوجُو بچو، سم ځای ته راغلی یې، د تحقیق له پاره تر دې حیرانوونکې خلک نه شې موندلی. د دوی هر څه د سیالانو له پاره دي.

یو دم غلی شو، ویې ویل:
ـګڼ کور مو دی، ټول مې وګڼل، نو لس تنه یاست، څه سره کېږئ؟
تواب وویل:
ـهغه چې ژېړه لونګۍ تړي، ډېر سپین برېتونه یې دي او ملک لالا ورته وايي، نیکه مې دی. چاچې تراکتور جوړاوه، هغه مې پلار دی، هغه بل ډنګر سړی مو تره دی، اته اولادونه لري، پنځه لوڼې او درې زامن.
ـاو تاسو؟
ـزه او پنځه خویندې.
ـښه نو، اوس باید خپلې سفینې ته لاړ شم.
تواب په حیرانی وویل:
ـسفینه؟
ـستاسو په چوتره کې مې یوه ګرده جالۍ ولېده، بس لکه ټوکرۍ، کورت یې لمر ته پکې ایښې وو، سفینه هماغه رقم شکل لري، ځمکې ته پکې راغلم.
ـنو چېرته ده؟
په غونډیو کې مې یو ځای پټه کړې ده، اوس ځم، خو سبا به ټوله ورځ درسره یم.
جُوجُو ورک شو.

❊ ❊ ❊

د سهار د چایو له پاره په چوتره کې دسترخوان هوار شو، نیکه بر سر، بالښت ته ډډه ووهله، ورپسې یې دوه زامن ځړېدلي سرونه غلي کېناستل، بیا تواب او درې نور هلکان راغلل، ټول د بتانو په څېر بې حرکته ول.

چوپه چوپتیا وه، کله کله به نیکه وټوخل، پیشو به میو کړل، له غوجلې به د غوا رمباړه راووته.

پتنوس ورېږدېد، یوې پېغلې پیالې پر غولي کېښودې، بلې توره چایجوشه راوړه.

د تواب پلار چایجوشې ته لاس ور وغځاوه، پیاله یې ورته ونیوله، نیکه یو دم چیغه کړه!

_بلا، وه بلا!

د تواب مور په بیړه راغله، ودرېده، ټکری یې پر مخ ورکش کړ، په خواره خوله یې وویل:

_څه وایې، ملک لالا؟

_سترګې لرې که نه، ساده چای دې راوړی دی.

ښځې د خپل خاوند په لاس کې نیولې پیالې ته وکتل، په رېږدېدلي غږ یې وویل:

_خو ما نجلۍ ته د شیدو له چایو ډکه چایجوشه ورکړه.

د بوډا تندی تریو شو:
ـنو زه دورواغ وایم !
ښځې منډه واخیسته، شېبه وروسته نیکه د شیدو له چایو ډکه پیاله خولې ته نیولې وه.
د تواب اوږه درنه شوه، تر څنګ یې ور وکتل، هېڅ هم نه و.
تواب ورو وویل:
ـته وې؟
ناستو کسانو په حیرانۍ تواب ته وکتل، هلک وارخطا شو، په بیره ودرېد.
نیکه وویل:
ـپیاله دې ډکه ده.
ـزړه ته مې نه کېږي. ناوخته دی، مکتب ته ځم.
کوټې ته یې منډه کړه، بکس یې را واخیست او له کلا ووت.
د جُوجُو غږ یې واورېد:
ـکه پولې ته وخېژې نو ښه به وي، لوند خیشت دې کړم.
تواب خپلو پښو ته وکتل، پایڅې یې لندې وې، دی په لنده شوتله کې روان و.
شاته تړلی بکس یې درونده شو، جُوجُو وخندل:
ـدا ځای بد نه دی.
د هلک تندي ګونځې پیدا کړې:
ـتا باید چایجوشه نه وای بدله کړې.
جُوجُو وویل:

ـيوه پوښتنه؟
ـوايه.
ـنجونو او ښځو ساده چای خوړ، خو نارينه وو او هلکانو ته د شيدو له چايو ډکه چايجوشه ور وړل شوه، ولې؟
تواب وويل:
ـنيکه مې وايي چې هغوی نجونې دي، بلا يې نه وهي.
جُوجُو وخندل:
ـکوټ، کوټ، کوټ... هغوی ګېډې نه لري !
يودم مړې دوړې راغلې، تواب وټوخل، دنوي لانډکروزر موټر په دروازو کې سهارني لمر ژېړې ليکې ايستلې وې، له ټايرونو يې خاورې پورته کېدلې.
جُوجُو وويل:
ـسړکونه مو ډېر خراب دي.
د تواب تندی تريو شو:
ـحکومت بلا وهلی.
جُوجُو وويل:
ـتېره اونۍ د ولسوالۍ بازار ته لاړم، دوه شيان ډېر ول، سوالګر او موټر...
هلک په خبره کې ورولوېد:
ـمورِ هم دوه موټره لرو، په دوه سپټه ټيوټا کې مې نيکه ګرځي، سراچه يې د کور د سودا له پاره درولې ده.
جُوجُو وپوښتل:

ـ نو دا د کليو سړکونه ولې د سيمې خلک نه جوړوي؟
تواب غلی و.
جُوجُو وويل:
ـ ګوره، ما دوې مياشتې دلته تېرې کړې، هر پنځم، يا شپږم کور موټر لري، موټر سايکل خوله حسابه تېر دي، خو د سړک جوړولو ته يې ملا ماته ده، ټول خلک حکومت او موسسو ته ماتله دي، بس، نوره ګټه خو يې در ونه رسېده، جوړ سړکونه يې خراب کړل.
تېره اونۍ دوو دهقانانو ته ور وګرځېدم، دواړه په خپل مينځ کې غږېدل، له وچکالۍ يې شکايت درلود، ويل يې چې د موسسې درک ونه لګېد، کاريز وچ دی، فصلونه مو له تندې وسوځېدل. يو بل تن راغی، له عمره پوخ و، ويل يې چې پخوا خو دا موسسې نه وې، کاريز به مو په اشر پاکاوه، بد يې اموخته کړو، تر څو به د نورو خيرات ته ناست يو.
د ټوپک ډز شو، يوه پخته راغله، د تواب پښو ته نږدې په راشنو شويو پيازو کې ولوېده.
جُوجُو په غوسه وويل:
ـ دا چا وويشته؟
تواب مخامخ ګوته ونيوله، د چنار له ګڼو ونو يو ځوان راووت، ښکاري ټوپک يې په لاس کې و، يوې بلې خواته يې کتل.
د پيازو په شنو ډکو کې سپينه رڼا راتاو شوه، پختکې ټوپ کړل، جُوجُو تر جوړ وزر ونيوله، د پختکي پر مات وزر يې له روڼ پلاستيک جوړ لاس تېر کړ، وينه ودرېده، پختکه والوته.
جُوجُو پسې غږ کړ:

ـسمه ده، خو له انسانانو لیرې ګرځه !
جُوجُو ورک شو، د تواب اورېه درنه شوه.
جُوجُو وویل:
ـپختکې مننه کوله، ویل یې چې تر انسانانو ښه یاست.
تواب وویل:
ـته د مرغانو په ژبه پوهېږې؟
ـزما ډېر کمالونه زده دي، راځه، دا کربوړی به راوغږوم.
تواب مخامخ وکتل، زړه یې خولې ته راغی، د کچالو په جووه کې غټ کربوړی پروت و.
تواب له ځمکې یوه لویه ډبره ورپورته کړه.
جُوجُو په بیړه وویل:
ـپام
بکس سپک شو، جُوجُو د کربوړي تر څنګ ولاړ و.
د هلک ګوتې خلاصې شوې، ډبره ولوېده، له پولې مړه دوړه پورته شوه.
جُوجُو وویل:
ـکربوړی ډېر خواشینی دی، وايي چې له انسانانو پزې ته راغلي یو، موږ هېڅ تاوان نه دی ور رسولی، په مخه نه ورځو، خو دوی تل ښېلچې راپسې اخیستې وي، نسل یې را ورک کړ.
تواب په خبره کې ور ولوېد:
ـخو کربوړي خطرناکه دي.
جُوجُو وویل:
ـداسې انسان راوښیه چې کربوړي کوم ازار ور رسولی وي؟

د هلک سر وخوځېد.
جُوجُو وخندل:
_زما په فکر انسان تر هر څه مضر او خطر ناکه دی، یوازې خپل ځان ته اهمیت ورکوي، دا نه وايي چې د ځمکې نور موجودات هم د ژوند کولو حق لري او که نه.
تواب وویل:
_داسې هم نه ده، ګل ماما ته وګوره، که غوایان نه وای وربانديې ګران، شنه رشقه به یې نه ورته رېبله.
جُوجُو وخندل:
_خو د غوایانو نظر هم مهم دی.
تواب له شنو غنمو تېر شو، ګل ماما ته یې له لیرې سلام ور واچاوه، غوایي ته ودرېد.
جُوجُو وویل:
_پر خښتن دې ګران یې، تازه رشقه درته رېبي.
برګ غوایي رمباړه کړه.
جُوجُو وویل:
_غوایي ګیله کوي، وايي، ته خو انسان نه یې،نو بیا ولې داسې کم عقله پوښتنه کوې؟
هلک په بیړه وویل:
_ولې؟
تور غوایي رمباړه کړه.
جُوجُو وویل:

ـستا پوښتنه مې وروړسوله، غوايي وايي، پلار يې ټول عمر د ګل ماما ځمکې واړولې، خو کله چې زوړ شو او له کولبې ووت، د قصاب چاړې ته يې سيخ کړ.
برګ غوايي رمباړه کړه.
جُوجُو وويل:
ـسخت ناروغه دی، خو بايد ځمکه واړوي، که يې ځان جوړ ونه ښود ، ښځښتن يې خيرات منلی.
تواب روان شو.
جُوجُو وويل:
ـپوه شوې؟ ګل ماما له غوايانو سره مينه نه لري.
تواب وويل:
ـمچانو ته هم بايد څه ونه وايو.
ـ اه ګرانه ! مچان له تاسو سره کومه علاقه نه لري، خپل ځانونه پاک وساتئ، مچان څه بلا درنه غواړي.
د مکتب تر دېواله، يو خوار سپی راتاو شو ، کوړنچ يې وهل، تېره يې پښې ته سيخه شوې وه، ډله هلکانو منډې پسې وهلې.
جُوجُو وخندل:
ـسپی وغړوم؟
تواب د مکتب په دروازه ننوت، اوره يې سپکه شوه.

* * *

ماسپښین دوې بجې وې، تواب لویه چایجوشه تر لاستي نیولې وه، د پولې پر سر پر یوه خوا کوږ تلو. چایجوشه یو دم سپکه شوه.
تواب وویل:
_ښه وخت راغلې.
د جُوجُو غږ یې واورېد:
_چای دی؟
_هو.
_نو چېرته یې وړې؟
_زړه کلا مو تنګه ده، نیکه مې وایي چې ډېر یو، ګذاره مو نه پکې کېږي، نوې ابادي یې شروع کړې ده.
هلک د باغ تر دېواله را تاو شو، یو چا غږ کړل:
_تشه چایجوشه دې راوړه؟
تواب یو دم کوږ شو، پر خړ پوټي تورچای پرېووت، پورته یې وکتل، یوه ګردي سړي د کلا د دېوال پخڅه تراشله.
هماغه سړي وخندل:
_د ملک لالا لمسی ځوان شوی دی، له ډکې چایجوشې سره نیغ روان و.
تواب کلا ته ورننوت، دوو کاریګرو په ختېه کې غوایي ګرځول.
هلک توره چایجوشه پر غولي کېښوده. نیکه یې د لرګي پر زینه ولاړ و، لکنه یې په پخڅه کې تر پرې شوې سورې ایستلې وه.
جُوجُو وویل:

_ملک لالا دې ولې لګښې ته سترګه پټه کړې ده، لګښه خو ټوپک نه دی؟
تواب د دېوال سیوري ته د خرې پر کټه کېنا ست.
جُوجُو وویل:
_په دېوالونو کې یې دا سوري ولې پرېښي دي؟
_د دښمن له پاره.
_له چا سره بدي لری؟
تواب خپله ککرۍ وګروله:
_نه
ملک وخندل:
_ها زویه، چای دې راووړ؟
تواب ور وکتل، نیکه یې په احتیاط له زینې ښکته کېده.
تواب ورغی، ورو یې وویل:
_ملک لالا ، مورږ بدي دار یو ؟
ملک په حیرانۍ ور وکتل:
_نه !
نو په دېوال کې دا سوري د څه له پاره دي؟
بوډا وخندل، د هلک پر سر یې لاس کېښود ، ورو یې وویل:
_د تربرونو له پاره.
روان شو ، کاریګرو ته ور وګرځېد.
جُوجُو وویل:
_دا ټکی مې نوی واورېد ، تربرونه ، څناورو ته وایاست؟
_نه، د تره زامنو ته.

ـنو هغوی ولې وژنئ؟
تواب خپل نیکه ته منډه ور واخیسته، هغه ته مخامخ ودرېد ، په خواره خوله یې وویل:
ـد تره زامن مې راباندې ګران دي، نه غواړم چې هغوی ووژني.
لومړی ملک وخندل، بیا ناستو کاریګرو خندا ورسره بدرګه کړه.
یوه کاریګر وویل:
ـهلک دی، ماغزه یې خام دي، نه پوهېږي.
تواب په حیرانۍ ورته کتل.
تر دېوال له عمره پوخ، ډنګر سړی راتاو شو، ږېره یې لنډه وه، غټې کځوړنې سترګې یې درلودې، تر سپینې زړې خولۍ یې لانده وېښته راوتلي ول.
ملک په خندا وویل:
ـاه، سرمالمه، راځه.
د تواب غوږ وتخنېد.
جُوجُو وویل:
دا سړی مې د مکتب په اداره کې ولید.
تواب وویل:
ـزموږ سر معلم دی.
معلمانو ته یې خشکې کولې، ویل یې چې یو هم د زړه له اخلاصه صنف ته نه ورځي.
جُوجُو غلی شو، یودم یې وویل:
ـپوښتنه وکه !

ـ څه؟
ـ راته وواېه چې د معلمانو ځواب څه و؟
ـ ښه، وواېه!
ـ معلمان ټول په يوه خوله ول، پنځه زره افغانۍ يې کمې ګڼلې، ويل يې چې په دې تنخوا ستوني نه شو ورته څيرولای، خو د سرمعلم دليل دا و چې دوی په زور نه دي راغلي، تنخوا مالومه ده، که يوه وي، که سل، دوی منلې، نو بايد چې د زړه له اخلاصه درس ورکي.
تواب په خبره کې ورولوېد:
ـ قناعت يې وکړ؟
په اوږه يې چونډۍ ور ولګول شوه:
ـ وار راکه. د سرمعلم خبرې لا پاتې دي، ويل يې چې په دې مکتب کې ستاسو اولادونه هم درس وايي، د هغوی له پاره يو څه زحمت ومنئ، خو د معلمينو ځواب دا و چې له خپلو اولادونو سره په کور کې درس وايي.
بس، سرمعلم ستړی شو، خو يوه هم قناعت ونه کړ.
د ملک خندا راغله:
ـ ياره سرمالمه، شپاړس کاله درس دې چتي راته ښکاره شو.
تواب ور وکتل، نيکه او سرمعلم د کوټو پر کېندل شوي تهداب راګرځېدل.
ملک په خندا وويل:
سرمالم نوې وکړه.
په کاربګرو کې يوه ور غږ کړل:
ـ څه وايې؟

ـوايي چې نخشه مې خوښه شوه، خو په يوه کوټه کې د کتابونو د ابنوسو دلو له پاره الماری ته هم ځای پرېږده.
پخڅه تراش له پاسه ور غږ کړل:
ـکتابونه خو ده ويلي دي، څه خير يې پکې وکه، زوړ شو، خو نوې خولۍ يې ونه مونده.
ټولو وخندل.
جُوجُو وويل:
ـدا خبره په ليکلو ارزي، په دې وطن کې يوه سړی ناپوه دی او ناپوه هم عاقل.

❁ ❁ ❁

د تواب غوږ وتخنيد، څنګ يې بدل کړ، پزه يې کش شوه، سترګې يې رنې کړې، جُوجُو پر بالښت ناست و.
تواب په خوبولي غږ وويل:
ـنيمه شپه ده.
جو جو بسترې ته ور ټوپ کړل، لاس يې پر دېوال کېښود، کوټه سپينې رڼا ونيوله، ويې ويل:
ـنن مې يو څه ولېکل، درته وبه يې لولم.
تواب کېناست.

جُوجُو وویل:
ـمازیګر د غونډۍ د کلي په فصلونو کې ګرځېدم، یوه مرغی مې ولېده، د توت په ونه کې ناسته وه، نږدې ورغلم، په ستوني کې به یې سا راټوله کړه، د ټټر سرې، مرې بڼکې به یې وپړسېدې، خوندور غږ به یې له ژیړې مښوکې راووت.
ډز شو، مرغی والوته.
د ټوپک په غږ پسې ورغلم. له یوه کوره چیغې راتلې، پر دېوال ورته کېناستم، ځو ښځو له یوه ځوانه ټوپک ووړ. خو ځوان زوروونه وهل، بیا د یوې پیغلې له خولې وینو داره وکړه، ځوان د ټوپک پر کنداغ وهلې وه، نجلۍ ړنګه شوه، ځوان له کوره ووت، مخامخ دروازې ته یې ټوپک ونیو، ټک، ټک، ټک... د کلا دروازه سورۍ، سورۍ شوه.
هماغه کورته مې ورټوپ کړل، هلته هم همدا حال و، ښځو چیغې وهلې، یوه تنکي ځوان ټوپک پسې غوښت.
له جوماته ډله خلک راووتل، دروازې ته ولاړ ځوان یې په زور په خپل کور ننه ایست.
. له چا به مې پوښتنه کوله. بس، په باغ کې وبربېدلو چرګو ته ورغلم، یوه سره چرګه خپلو چرګوړو ته په غوسه وه، ویل یې چې له بنیادمانو څه بلا غواړئ. کیسه را مالومه شوه، چرګوړي شنو غنمو ته ورګډ شوي ول، د پټي خاند د لوټو واروونه ورباندې کړي وو، خو په مقابل لوري ښه نه وه لګېدلې، ټوپک یې را اخیستی و. ټک، ټک، ټک.
چرګوړو ته مې وکتل، سرونه یې ځړېدلي وو، د پښو په تېرو نوکانو یې ځمکه کېندله.

جُوجُو غلی شو، تواب ته یې وکتل،ورو یې وویل:
ـوړه موضوع وه، خبرې یې غوښتې. ټوپک ته حاجت نه و.
تواب وچې سترګې ورته نیولې وې...
جُوجُو وویل:
ـله هغه ځایه دې خوا ته راتلم، خو په لاره کې یوې کلا ته ور وګرځېدم، د کلا د لویې دروازې تر مخ ډله ماشومانو مردکۍ کولې، ټول خېرن ول، د کمیسونو غاړې یې برېښېدلې، خیرنې وې، ښویه خیرې. په چاودو ګوتو کې یې رنې مردکۍ ښې نه ښکارېدې.
بس، بل څه په خولو نه ورتلل، ستا مور... ستا خور...د خره بچیه... غالۍ دې وکړې.
سیوري ته ناستو لویانو هېڅ هم نه ورته ویل، خو تر دوی پیشو ښه وه، زوی یې د کادانې د بام پر سر ناست و، مور یې راغله، تور پیشنګورې یې په خوله کې ونیو، ویې ویل چې له بنیادمانو به څه زده کړي.
یوه شېبه کېناستم، لویانو یوازې د نسوارو په اړه خبرې سره کولې، یوه ته د نسوارو رنګ مهم و، بل ته یې نشه، اه، څومره بېغمه خلک.
جُوجُو غلی شو.
یو دم د کلا دروازه وټکېده.
جُوجُو په بیړه پر دېوال لاس تېر کړ، رڼا ورکه شوه.
تواب له کوټې ووت، دروازې ته ودرېد، ویې ویل:
ـڅوک یې؟
د دروازې له شا وارخطا غږ راغی:
ـزه یم، لال مامد.

له یوې کوټې بل څراغ راووت.
تواب دروازه خلاصه کړه، د څراغ رڼا په وارخطا سړي ولګېده.
سړی تر توابه مخکې شو، کلا ته ننوت، په خواره خوله یې وویل:
_باتوره، د خدای روی ومنه، د زړګو (هلکانو) مور مې په اولاد ناروغه ده، تر ښاره یې ورسوه.
د تواب پلار خپل کیڼ لاس د څراغ رڼا ته ورنږدې کړ، په خوبولي غږ یې وویل:
_په دې نیمه شپه به تر ښاره څنګه ځو، د موټر دوه ساعته لاره ده.
سړي خواست کاوه.
باتور د موټر په کیلي پسې لاړ.
شېبه وروسته د موټر د چالانېدو غږ واورېدل شو، پر مخامخ دېوال تېزه رڼا ولګېده، موټر له کلا ووت، لال مامد د موټر د څراغونو تر ژېړې رڼا مخکې منډې وهلې...
تواب دروازه پورې کړه، کوټې ته راغی، اوږد وغځېد، د جُوجُو درک نه و.
د هلک سترګې سره ورغلې، یو وخت یې د موټر هارنونه واورېدل، د باندې ووت، ژېړه رڼا د کلا د لرګینې دروازې له چولو څخه راوتلې وه.
تواب دروازه خلاصه کړه، موټر د کلا مېنځ ته راغی، تواب له پلاره د ناروغې مېرمنې پوښتنه وکړه، لنډ ځواب یې واورېد:
_په لاره کې مړه شوه.
هلک برج ته وخوت، د کلي له مېنځه چیغې راتلې، په تنګو کوڅو کې بل څراغونه د لال مامد کور ته ور روان ول.

❋ ❋ ❋

نیکه په غوسه و، سپکې سپورې یې ویلې. تواب تر کړکۍ ور وکتل، د سهار خړه وه، نیکه په ډېران کې ګرځېده. هلک د باندې ور ووت، ښځې او نجونې په چوتره کې ولاړې وې، وارخطا ښکارېدلې.
بوډا په ګوتو کې نیولی کاغذ پورته ونیو، په خشکه یې وویل:
_زما کوټه چا جارو کړه؟
د تواب مشره خور د خپلې مور تر شا ودرېده.
نیکه چیغه کړه!
_بلا، وه بلا!
ډنګره ښځه مخکې ورغله:
_څه وایې، ملک لالا!
_دا کاغذونه چا پر ډېران اچولي دي؟
ښځې چوترې ته وکتل، لور یې لړزې اخیستې وه.
ښځې په خواره خوله وویل:
_ملالۍ.
نیکه چیغه کړه!
_دا سپې په دې نه پوهېږي چې د ځمکې اسناد دي؟
ښځه لړزېده.
نیکه وویل:

ـیوه بله پانه ام ورسره وه.
ښځې له چوترې راکښته شوې، ټولې په ډېران کې ګرځېدې، نیکه په غوسه کوټې ته ننوت.
د تواب اوږه درنه شوه، جُوجُو وویل:
ـد غواوو پښې وګوره !
تواب ورغی، پانه یې له لندو خوشایو راپورته کړه، لستونی یې پرې تېر کړ، کوټې ته ننوت. نیکه په غوسه و، تواب پانه بوډا ته ونیوله. په منډه له کوټې ووت.
تواب په چوتره کې کېناست، د لمر ژېړه وړانګه د مخامخ برج د بام له سرداوه په راوتلیو لرګو لګېدله.
یودم چیغې شوې، ملالۍ په منډه له دالانه راووته، ګیلاس یې تر سر تېر شو، د کوټې پر لویه شیشه ورغی، شیشه دړې وړې لاندې راولوېده.
تواب په بیړه دالان ته ورننوت، پلار یې په غوسه و، ښځو ته یې ښکنځلې کولې ویل یې چې ړندې دي، د جایداد کاغذونه هم نه پېژني.
تواب یوه شېبه په وره کې ودرېد، ښځې وارخطا وې، له تناره سرې لمبې راوتلې، په شکور کې د پرتو ذغالو پر سر تک تور مچان ناست ول.
هلک بېرته چوترې ته لاړ، د ځنګ له کوټې د ملالۍ د ژړا غږ راتله، ورغی، خور یې کونج ته ناسته وه، اوښکې یې نه تم کېدې.
تواب کاداني ته لاړ، په دېوال کې ټومبلی لوی لور یې ور واخیست، له کلا ووت. کیڼ لاس ته تاو شو، شنه فصلونه ول، سهارني لمر د غنمو له شنو وږو ژېړه رڼا پورته کوله.
هلک شوتلې ته ودرېد، څو لوره یې ور واچول، غلی پر پوله کېناست.

د جُوجُو غږ يې واورېد:
_ها ! تندی دې سم ونيسه، خواشينی ښه نه ښکارې.
تواب ور وکتل، جُوجُو يې تر ځنګ ناست و.
تواب وويل:
_نيکه مې سهار له جوماته راته، د کلا د مينځ په ډېران يې د ځمکې قواله موندلې وه.
جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
_پوهېږم.
تواب په غوسه وويل:
_خور مې غټه نجلۍ ده، خو تر اوسه لا د کار کاغذونه نه پېژني.
يوه سپينه جنت کوکۍ راغله، د جُوجُو پر ږنه ککرۍ کېناسته، جُوجُو وخندل:
_کوټې، کوټې، کوټې... مه مې تخنوه.
جنت کوکۍ والوته، جُوجُو، هلک ته وکتل، ورو يې وويل:
_ښه، نو ته د کاغذونو په ارزښت پوهېږې؟
تواب غلی و.
جُوجُو وويل:
بيګا د لال مامد مېرمن مړه شوه، سهار دې خور د ځمکې قواله جارو کړه.
ولې؟
تواب په حيرانی ورته کتل.
جُوجُو وويل:

ـکه تا مکتب نه وای ویلی، ډاډه یم، د ځمکې له قوالو به دې کاغذي کیشتۍ جوړولې.
تواب غلی و.
جُوجُو وویل:
ـپه ټوله ولسوالۍ کې یوازې یو مکتب دی، هغه هم د هلکانو له پاره، نو خوارکۍ نجونې څه ملامتې دي، هره ورځ کوټې جارو کوي، په کوم کاغذ پسې به ګرځې چې د کار دی که بېکاره. که همدې نجونو مکتب ویلی وای، نو په سیمه کې به مو ډاکټره درلودی، د لال مامد ښځه به یې ولې نیمه شپه په خامو لارو تر ښاره وړله.
تواب ولاړ شو، لور یې ور واخیست، یوه پنډه شوتله یې وربېله. کور ته لاړ، شوتله یې په اخوره کې واچوله، په چوتره کې دسترخوان ته کېناست.
نیکه ته یې وکتل، لا یې ټنډه تروه وه. غوږ یې وتخنېد، جُوجُو وویل:
ـبوډا ته وو ایه چې په سیمه کې مو ولې د نجونو مکتب نشته؟
تواب جټکه وخوړه، له چایو ډک ګیلاس کوږ شو. پلار یې په غوسه وویل:
ـپام!!!
تواب وویل:
ـنه شم کولای.
بوډا په حیرانۍ ورته وکتل.
تواب په منډه کوټې ته ننوت. جُوجُو پر بستره ناست و.
تواب په غوسه وویل:
ـنه شم کولای. نیکه ته کاوړ (غوسه) ورځي.

جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
_خو زه باید ورباندې پوه شم.
_نن جومه ده، مکتب ته نه ځم، نیکه د چیلم د ځکولو په وخت کې خشکې نه کوي.
ساعت ووت، د لمر ژېړه وړانګه د کوټې د یوا ځینۍ دریڅې پورتنۍ برخه روښانه کړه.
تواب وویل:
_اوس یې وخت دی.
د باندې ووت، نیکه په چوتره کې یوازې ناست و، له خولې یې خړ لوګی راووت.
تواب غلی کېناست. بوډا ور ونه کتل. د هلک پر اوږه چوڼدۍ ولګول شوه. تواب وویل:
_ملک لالا! دلته ولې د نجونو مکتب نشته؟
بوډا یو دم وټوخل، په ټوخي کې خندا ورغله:
_خوب دې لیدلی!
_نه، یوازې یوه پوښتنه وه.
بوډا چیغه کړه!
_بلا، وه بلا! ساده چای دې پسې څه کړ؟
له دالانه ښځینه غږ راغی.
_تیار دی، اوس یې دروړم.
نیکه وویل:
_ګوره بچو، په داسې چټیاټو دې سر مه خرابوه.

تواب په رپېږدېدلي غږ ووېل:
_که ملالۍ مکتب ویلی وای، نو د ځمکې کاغذونه به یې پر ډېران نه اچول.
د بوډا د تندي ګونځې ژورې شوې:
_زه د هلکانو مکتب نه غواړم، ته د نجونو د مکتب کیسې راته کوې. ورک شه ! ! !
تواب په منډه کوټې ته ننوت.
جُوجُو ووېل:
_وبخښه.
تواب پر تړلی بسترې کېناست.
جُوجُو ووېل:
_مور دې بلا نومېږي؟
تواب په حیرانۍ ورته وکتل.
_نه
_نو نوم یې څه دی؟
د تواب تندی تریو شو:
_نه شم ویلای.
_ولې؟
تواب غولي ته کتل....
جُوجُو ووېل:

ـیوه ټکي ته مې پام شو ، ورې نجونې نومونه لري، زرمینه، طاهره، ملالۍ...خو چې غټه شوه او واده یې وکړ، بیا یې نوم بدلیږي. تورسرې، سیاسره، کږه، عاجزه، د حیوانانو مور ، بلا ... .دا ولې؟
تواب په غوسه وویل:
ـدا مه راته وایه چې له نیکه ویوښته.
جُوجُو وخندل:
ـاه، ګرانه ! سپکه مې نه در باندې لوریږي، خو که درباندې پوه شم، بده به نه وي.
تواب فکر یوور، یو دم یې وویل:
ـراځه.
هلک د باندې ووت، د کلا دروازې ته ورغی، شنه فصلونه ولاړ ول، د دهقان کوچني زوی د پیازو له نریو ډکو ځخه وابنه لیرې کول.
تواب پر پوله ورته کېناست، د ځان په منګ هلک ته یې وویل:
ـپلار دې څه نومیږي؟
هلک وخندل:
ـنوي خو نه یو راغلي، باز میر.
ـښه نو، د مور نوم دې څه دی؟
هلک یو دم ولاړ شو ، تواب یې تر ګریوانه ونیو ، دواړه له اوبو ډک لښتي ته ولوېدل.
بازمیر راغی، خپل زوی یې له ولیو ونیو ، خو هغه زورونه وهل، په هوا کې یې ترلي سوکان تاوېدل.
تواب له اوبو پورته شو ، پر خوله یې لستونی تېر کړ، وینې وه.

د بازمیر زوی په دوه_ دوه کېده، زورونه یې وهل...
وخت ووت، جنګ سوړ شو، بازمیر د شخړې علت وپوښت، زوی یې وویل چې زما د مور نوم یې غوښت.
سړي ته غوسه ورغله،تواب ته یې وکتل، په کاوړ یې وویل:
_ته بد اخلاقه یې، نیکه ته دې وایم.
تواب روان شو، نېغ کور ته لاړ، د مکتب کتابونه یې راوپلټل.
جُوجُو وویل:
_پزه دې هم وینې ده.
تواب په دېوال کې ټومبلې وړې اینې ته ودرېد، د مور ټکری یې پر پزه تېر کړ، بېرته په خپل ځای کېناست.
جُوجُو وخندل:
_نو ته بد اخلاقه یې؟
هلک په غوسه ور وکتل.
جُوجُو وویل:
_ټوکه وه.
تواب یو کتاب ور واخیست.
جُوجُو وویل:
_ښه نو، د ښځې د نوم اخیستل بد اخلاقي ده!
تواب په خبره کې ورولوېد:
_نه پوهېږم، خو دوی یې شرم ګڼي.
د کلا دروازه وټکېده، تواب ورغی، سرمعلم ولاړ و، ملک یې غوښت.

هلک د نیکه د کوټې خواته منډه کړه، نه و، دالان ته ورغی، له موره یې پوښتنه وکړه، بېرته لویې دروازې ته ور نږدې شو، سرې یې وپوهاوه چې نیکه په کور کې نشته.
سرمعلم ګام واخیست، خو تواب یې تر مخ ودرېد، سر یې وځړېد، ورو یې وویل:
ـ نیکه مې مور ته بلا وایي، پلار مې د سیاسرې نوم ورباندې ایښی، تره مې خپله ښځه عاجزه بولي. دا ولې؟
سرمعلم وخندل:
ـ په اصلي نومونو یې شرمېږي.
تواب وویل:
ـ په رښتیا هم، شرم دی؟
سرې د تواب پر سر لاس ور تېر کړ، ورو یې وویل:
ـ زموږ د پیغمبر مور بي بي امنه نومېده، مېرمن یې بي بي خدیجه وه، لورېې هم بي بي فاطمه. که شرم وای بیا مو په همدې نومونو نه یادولې.
سرمعلم روان شو، تواب یوه شېبه د دېوال سیورې ته کېناست، د نوي کلا پخخه د کلي له ټولو کورونو لوړه وه، خو لا هم ختې پرې تپل کېدې، ورهاخوا د غره پر خوکه، د سپینو واورو سېکه لا نه وه ختلې.

❊ ❊ ❊

تواب تر پړي لاس تاو کړ، د ځاه د څرخ غنجا شوه، ډکه بوکه راوخته،
ځُوځُو د رڼو اوبو پر سر ناست و.
تواب په بيړه وويل:
_په ځاه کې دې څه کول؟
ځُوځُو ټوپ کړل، د هلک پر اوږه کېناست:
_له څونګښې مې مالومات غوښتل، ژوند يې سخت و، په تياره کې اوسېده، خو شکايت يې نه درلود، ويل يې چې ښه ده، انسانان نه وينم.
تواب ډکه بوکه په سطل کې تشه کړه، سطل يې کوچني سخوندر ته کېښود.
ځُوځُو وويل:
_ښه يې نه ساتې. ورته وګوره، وربوز يې له اوبو نه پورته کېږي.
تواب په بيړه وويل:
_ پلار مې.
ځُوځُو ورک شو.
باتور په چوتره کې ودرېد، په زوټه يې وويل:
د مېلمنو د کوټې کونجي (کيلي) راوړئ!!
ډنګره ښځه په بيړه له کوټې راووته. په سره سپنسي کې پېيلې کونجي يې سرې ته ونيوله.
باتور له کلا ووت.
تواب ګړندي ګامونه واخيستل، د مېلمنو کوټه د کلا په دېوال پورې نښتې وه. هلک کوټې ته ور ننوت، نيکه د اوږدې کوټې په بر سر کې ناست و، له مېلمه سره يې خبرې کولې.

تواب سړي ته لاس ورکړ، وره ته نږدې کېناست. مېلمه ته يې وکتل، تياره وه، څېره يې ړنګه ښکارېدله. پلار يې راغی، د ګاز پر ډبې پورې تړلې جالۍ ته يې اورلګيت ونيو، له فشس سره پر سړي ژېړه رڼا ولوېده. مېلمه له عمره پوخ و، ول ول خيرنه لونګۍ يې تړلې وه، د تورې پزې پر پلنه څوکه يې د کالداني داغ ښکارېده.
د تواب زړه تنګ شو، کور ته لاړ، مور يې پر نغري د بخار دېګ ايښی و، لندو بوټو خوله نه اخيسته، ښځه په لوګي کې پټه وه.
تواب د تراکتور ټيلې ته ورغی، ګېلنه يې راپورته کړه، ببرته نغري ته راغی، ګيلنه يې کږه کړه، تر بوټو شنه لمبه راتاوه شوه.
تواب خپلې مور ته وکتل، په سترګو کې يې د دېګدان لمبه ښکارېدله.
تواب يوه شېبه ودرېد، بيا يې په سر کې څړيکه شوه، نرۍ درد يې تر تندي پورې راغی، کوټې ته لاړ، اوږد پرېووت.
وخت ووت. له چوترې يې د پلار غږ راغی، د تواب پوښتنه يې کوله.
تواب دالان ته ننووت، بدنۍ او چلمچي تيار ول. نبغ د مېلمنو کوټې ته لاړ، د مېلمه له لاسونو خړې اوبه تويې شوې.
پر دسترخوان د لندې ډوډۍ دوې کاسې کېښودل شوې. تواب وره ته نږدې کېناست. مېلمه ته يې وکتل، له هرې ګولې وروسته به يې د لاس يوه يوه ګوته څټله، د غوښې وار شو، د تواب تره پر يوه هوار پاستې، غوښه په څلورو برخو تقسيم کړه، مېلمه ته يې وکتل:
_ستا يې تر څو؟
مېلمه په ډکه خوله وويل:
_تر لسو.

سړي له یوه سره حساب پیل کړ، یو، دوه، درې... ده به په هره برخه غوښه خپله ګوته اېښودله، لسمه شمېره پر یوه غوړه برخه راغله، هماغه برخه غوښه یې د مېلمه تر مخ کېښوده. پاتې برخې هم په همدې توګه تقسیم شوې. ښه شېبه ووته، ژامې خوځېدلې. تواب د خپل پلار غږ واورېد:
_درغله.
ور ويې کتل، مېلمه ته یې یوه غټه ګوله نیولې وه.
مېلمه وویل:
_بس دی، نه یې شم خوړلی. خو د باتور لاس هماغسې په هوا کې پاتې و، مېلمه ګوله ور واخیسته.
د تواب تره هم په پاستې کې غوښه ونغاړله، غټه ګوله یې ترې جوړه کړه، مېلمه نه خوړله، خو د تواب تره ټینګار کاوه چې د پسه لم دی. سړی مجبور شو. ملک هم په زور سپینه غوښه ورباندې وخوړه.
د تواب اوره درنه شوه، جُوجُو وویل:
_مېلمه یې په ډېره غوښه مړ کړ.
تواب په ټیټ غږ وویل:
_دا زموږ رواج دی، د مېلمه عزت کوو.
شېبه وروسته دسترخوان ټول شو، تواب د لاس اوبه ور واچولې، بیا په چایو پسې لاړ، کله چې بېرته راغی، مېلمه په خوند یوه کیسه را اخیستې وه:
_یاره ملکه اجب سوډر شی و، د کلاشینکوف دوه ګولۍ یې خوړلې وې، خو بیا یې هم چاړې ته ځان نه ورکاوه.
ملک په خبره کې ور ولوېد:

ـڅنګه دې وموند ؟
سړي په خوند وويل:
ـبس، چا راته وويل چې د بدي دار ورور دې ځنګله ته وتلی، ما هم کلاشينکوف را واخيست، يوه دره مې پسې وغوښته، خو پيدا مې نه کړ، بيا خدای مهربانه شو،د تبر غږ راغی، ورغلم، د يوې څېړې له تنې مې ور وکتل، شريف يوې وچې ونې ته تبر نيولی و. بس، همالته ورته پرېوتم، د کلاشينکوف زخه مې ورته سيخه کړه، ټک، ټک، سړی بوخ را واوښت. منډه مې ور واخيسته، په ګېډه کې لګېدلی و، خو لا يې هم چاړې ته ځان نه ورکاوه، په ډېر زامت مې ستونی ور پرې کړ.
د تواب اوږه درنه شوه.
جُوجُو وويل:
ـولې؟
تواب په خبره کې ورولوېد:
ـنه پوهېږم.
نيکه وخندل:
ـياره عبدالرحيمه ، نر کار دې کړی، زمری يې، زمری.
مېلمه په خوند وويل:
ـاوس به ګلاب شاه ته مالومه شوې وي چې بدي څه ته وايي !
نيکه په خبره کې ور ولوېد:
ـګلاب شاه دې ونه موند ؟

ـنه په خدای، چا ویل چې ایران ته تښتېدلی. بس، په کومه ورځ چې یې زما ورور را وویشت، له هماغه ساته ورک دی. خو ښه شو، ما یې هم د ورور ستونی ور پرې کړ، خلاص په خلاص.
د نیکه خندا پورته شوه:
ـیاره عبرالرحیمه ، زمری یې زمری.
جُوجُو وویل:
ـزمری څه ته وایي؟
تواب وویل:
ـیو حیوان دی.
ـنو مېلمه ولې د دې نوم په اورېدو وپرسېد؟ حتما به کوم ښایسته حیوان وي.
ـنه، زموږ د مکتب په کتاب کې یې عکس شته. ببره، بد شکله څېره لري.
جُوجُو وویل:
ـته به نه یې خبر، بوی به یې ښه وي؟
ـکه داسې وای، نو پر خوله او پزه به یې مچان نه راټولېدای.
ـهوښیار به وي؟
ـنه، یوازې په ښکار کې پیاوړی دی، نور ژوندي ساري وژني.
جُوجُو وویل:
ـبیا خو دې نیکه سم ورته وایي، مېلمه په رښتیا هم زمری دی.
د نیکه غږ راغی:
ـوه هلکه، څنګه لکه مچ له ځان سره بنګېږې؟
تواب وارخطا شو:

ـهېڅ ، هېڅ.
په منډه د باندې ووت، کلا ته ننوت، په چوتره کې غلی کېناست. چوپه چوپتیا وه، پورته په رڼو ستورو کې د طیارې سور څراغ مړ او بل کېده.
جُوجُو وویل:
ـښه نو ، زمری مو د غیرت ننبه ده؟
هلک غلی و.
جُوجُو وویل:
ـپه تاسو کې قتل څومره اسانه دی.
هلک په خبره کې ور ولوېد:
ـخپل وار (بدل) یې واخیست.
جُوجُو وویل:
ـقتل ګلاب شاه کړی و ، وروریې څه ګناه درلوده؟
تواب په خبره کې ور ولوېد:
ـسر دې مه خرابوه، دلته سل کلنې بدۍ پاتې دي، مړی نیکه کړی وي، غچ یې له لمسیانو اخلي.
ناڅاپه ډزې شوې، دوې، درې دقیقې پرله پسې ډزې. تواب له چوترې ټوپ کړل، په منډه له کلا ووت، نیکه او د تواب پلار هم د باندې ول، د مېلمه درک نه و.
نیکه په بیړه وویل:
ـتوابه زویه، له مېلمه سره پاتې شه.
تواب کوټې ته ننوت، مېلمه دېوال ته غلی ناست و ، وارخطا ښکارېده، وروسته یې د ګاز ډبې ته لاس وروغځاوه، تیاره شوه.

تواب وویل:
ـ دزي په کلي کې دي.
د مېلمه وارخطا غږ يې واورېد:
ـ تا ته د بدی زور نه دی مالوم.
د ښځو چيغې شوې، تواب کړکۍ خلاصه کړه، د کلي له مينځه کوکې راتلې.
تواب وويل:
ـ مه وېرېږه، په تاپسې نه دي راغلی.
ځواب يې وانه ورېد.
تواب د باندې ووت، په کوڅو کې بل ځراغونه ګرځېدل. مخکې لاړ، د کلي مينځ ته ورسېد، خلک راټول ول.
تواب اخوره ته وخوت، پر يو چا سپين ځادر هوار و، د ځادر يوه برخه په وينو سره وه. له ځنګلوري کوره د ښځو کوکې راتلې.

❊ ❊ ❊

د تواب اوږه په شدت وخوځېده. نيغ کېناست، سترګې يې ومونبلې، جُوجُو و، تواب په بيړه وويل:
ـ دا دوې ورځې چېرته وې؟
جُوجُو په خبره کې ورولوېد:

ـهله ! تنور وګوره !
تواب په حيرانۍ ورته وکتل.
جُوجُو وويل:
ـپه لښتو او خوشايو کې د دهشکې مرمۍ پرته ده.
هلک ولاړ شو ، دالان ته يې منډه کړه، د خپلې مور له لاسه يې اورلګېت ونيو ، ټيټ شو ، له تناره يې لښتې راوايستې، د دهشکې په ژېړه مرمۍ کې د بيګاني انګار سره رڼا ښکارېدله. هلک توده مرمۍ د تناره پر غاړه کېښوده. ښځو ته يې وکتل، د ټولو سترګې رډې راختلې وې.
خور يې چيغه کړه !
ـدا ټول ستا له لاسه.
تواب په خبره کې ورولوېد:
ـچټيات مه وايه !
مور يې وويل:
ـته بايد خطرناکه شيان په لښتو کې پټ نه کړې.
د تواب تندی تريو شو:
ـزه نه وم خبر.
خور يې وويل:
ـنو پېريانو احوال درته راووړ چې په تناره کې مرمۍ ده؟
تواب په منډه له دالانه ووت.
جُوجُو وويل:
ـاه ! په دې شنه سهار مې د خولې خوند دربدر کړ.
هلک اوږد وغځېد.

جُوجُو وويل:
ـ پوهېږم، بيځايه يې ملامت کړې، څه چې وينو ، ډېر وخت رښتيا نه وي.
هلک چت ته کتل.
د جُوجُو غږ يې واورېد:
ـ اوس به ستا د پوښتنې ځواب درکړم، په سفينه کې يوه تخنيکي ستونزه پيدا شوې وه، يوه ورځ يې کار وغوښت، بله ورځ ځو کليو ته په تحقيق پسې لاړم.
تواب هماغسې غلی و.
جُوجُو وويل:
ـ تندی دې سم ونيسه، خوشاله اوسه چې اور يې نه و بل کړی.
له چوترې د نيکه غږ راغی:
ـ بلا ، وه بلا ! د اوداسه اوبه راوړه.
جُوجُو وويل:
ـ هو رښتيا ! هغه سړی يې ولې ستاسو په کلي کې وويشت؟
ـ دلته يې د ترور کور دی، مېلمه راغلی و. راتلونکې جومه يې مرکه ده.
جُوجُو وويل:
پوه نه شوم؟
ـ له شاوخوا کليو سپين ږيري راټولېږي، غواړي چې دا دښمني ختمه کړي.
د جُوجُو سترګه وځلېده:

ـښه کار دی، خو دوی باید له اوله د پېښې مخه نیولې وای، اوس به ولې
مړې کېده. پټیو ته د چرګوړو د اوښتو او له ډزو را وروسته دواړې
خواوې ځړېدلې شونډې ګرځېدې، خو هېچا هم سر پسې ونه ګرځاوه.
هلک ته غوسه ورغله:
ـتا ته هېڅ هم سم نه ښکاري.
جُوجُو وویل:
ـاه ! تر اوسه خو سم نه شم ورته ویلای، خو دې مرکې تمه راته پیدا کړه،
لیکم یې، د ښمنیو حل ښه خبره ده.
جُوجُو غلی شو، یو دم یې پر د پوال لاس تېر کړ، ورو یې وویل:
ـځینې خبرې مې را ټولې کړې دي. لومړی به د شیرو د کلا کیسه راواخلم.
څو سپین ږیري د اخورونو پر سر ناست ول، زړې کیسې یې را اخیستې
وې، توره، پټکی او شملې یې یادولې، ځانونه یې د دنیا تر ټولو خلکو
غیرتي بلل.
تواب په خبره کې ور ولوېد:
ـنو ته یې نه منې؟
جُوجُو وویل:
ـاه ګرانه، زما خبرې لا نه دي خلاصې.
تواب بکس ته لاس ور وغځاوه، یو کتاب یې را ویست، پاڼې یې
واړولې، په غوسه یې وویل:
ـدا زموږ تاریخ دی، ورته وګوره، څو وارې مو هندوستان نیولی، د
ایران تر اصفهانه رسېدلي یو، د افتخار خبره یې نه بولې؟
جُوجُو وویل:

ـزه به د خپلو خلکو يوه کيسه درته وکړم، موږ خوراک نه لرو، بس، په کال کې يوازې يوه شنه پاڼه خورو، دې ته د فکر پاڼه وايي، که يې څوک ونه خوري، نو ماغزه يې جام پاتې کېږي او هېڅ هم نه شي کولای، خو د دې پاڼې پيداکول دومره اسانه خبره نه ده، بل ستوري ته به پسې ځې، هلته شيشې ته ورته بوټي دي چې موږ يې نه شو ليدلی، دا بوټي مو يو دم تر ځان راتاوېږي، بس! د ژوند تر پايه نه شو ترې خلاصېدی. زموږ د ستوري ځوان موجودات په دغه بوټي پسې ځي، خطرويني، خو د نورو له پاره قرباني ورکوي، دوی بايد د ستوري وړو، زړو موجوداتو ته دا پاڼه راوړي.

يوه ورځ مې پلار خواشينی ناست و، علت مې وپوښت، را ياده يې کړه چې اور اخيستلو ته يې لنډ وخت پاتې دی، خو تر اوسه يې د فکر پاڼه نه ده راوړې، ومې ويل چې د نيکه مېړانه درته بس ده، نيکه د ستوري په ټولو موجوداتو کې نوم لري، ده په خپل ژوند کې زر پاڼې راوړې، زر پاڼې! تر اوسه يو موجود هم د دومره پاڼو په راوړلو نه دی توانېدلی. پلار مې لنډه را ياده کړه چې نيکه ته درناوی لرم، خو زه هم (زه) يم، ما د خپلو همجنسو له پاره هېڅ هم نه دي کړي، بس، يو مصرفي موجود يم چې تل مې د نورو پاڼو ته سترګې نيولې دي.

جُوجُو غلی شو، سترګه يې وځلېده او ويې ويل:

ـګرانه! په تېرو وياړ ښه دی، خو تاسو راتلونکو ته څه پرېښي؟ اوسني هم بايد يو څه وکړي.

تواب غلی و.

جُوجُو بکس ته وکتل، بکس له ځمکې پورته شو او د هلک سترګو ته ودرېد ، جُوجُو وویل:
ـورته وګوره ! د پاکستان نوم وربانديې لیکل شوی دی.
تواب په حیرانی ورته کتل.
جُوجُو وویل:
ـډاډه یم، واسکټ او جامې دې هم له پاکستانه راغلې دي، پیالې ته وګوره، د ایران ټاپه وربانديې ښکاري، د پلار، نیکه ترلې ژېړ پاجونه (هندوستانۍ پګړۍ) چې د غیرت نښې یې ګڼي، هم د نورو دي، ان ستن او تار هم نه شي جوړولای، تاسو د کلي ترټولو شتمن یاست، خو لا اوس هم ډوډۍ په خوشایو پخوئ.
تواب غلی و.
جُوجُو وویل:
ـد بشر د هوساینې له پاره مو څه کړي دي؟ هېڅ ! بالعکس، تل په نورو متکي یاست. که یوه ورځ سرحد دربانديې بند شي، له لوږې به مړه یاست.
هلک غلی و.
جُوجُو وویل:
ـپاتې کیسه واوره، سپین ږیري لا په غیرت کې غرېدل چې یوې زړې ښځې یو نهه ـ لس کلن ماشوم راووست، ماشوم ګیډې ته لاس نیولی و او له درده یې ټوپونه وهل، یوه سپین ږیري د خپلې خولې لاړې د ماشوم په خوله کې ور وڅڅولې، ماشوم بېسده پرېووت، بوډۍ دعاوې کولې، ویل یې چې له پرونه را ایسته یې داسې کرار نه و لیدلی، څو ځوانان راغلل او ماشوم یې ځنځولۍ نږدې کورته ورساوه.

يوه بل بوډا بيا د خوب کيسه تېره کړه، ويل يې چې غم مه کوئ، بيګامې خوب ليدلی، په وطن کې به فقر، جګړې او ټولې بدبختۍ ختمې شي.
د بوډا د خوب کيسه لا نه وه خلاصه چې له نږدې کوره د ښځو کوکې راووتې، هلک مړ و.
جُوجُو غلی شو، تواب په حيرانۍ ورته کتل...
جُوجُو وويل:
_اه ګرانه! په اټکلي ژوند، غټو غټو خبرو، لاړو او خوبونو وطن نه جوړېږي.
له چوترې د نيکه غږ راغی:
_بلا ! وه بلا ! ړنده يې ! بيا دې ساده چای راوړی.
تواب په بيړه جُوجُو ته وکتل.
جُوجُو وويل:
_ما څه نه دي کړي.

❊ ❊ ❊

تواب په خاورو کې پلتیـ ووهلې، زنګون یې دروند شو ، په بیره په پښو ودرېد ، لاړ، له نورو هلکانو ګوښی کېناست.
جُوجُو وویل:
_ته ولې لوبه نه کوې؟
تواب مخامخ ګوته ونیوله:
_هاغه مو سر ټیم دی، وایي چې زموږ د کلي رنګ مه بدوه، ښه کوټبال (فوټبال) نه شې کولی.
_کوم یو؟
_په دفاع کې ولاړ هلک، هغه چې لوړه ونه لري.
_خو د ګول وهونکو خونده مو نشته، ستاسو کلیوالو تر اوسه دوه _ صفر بایللې ده.
تواب غلی و.
جُوجُو وویل:
_هغه د خړ پرتاګه وال سمه لوبه نه کوي، خوښه دې نه ده چې ته ور ګډ شې؟
تواب سوړ اسویلی وایست:
_تر ما تکړه دی. که داسې نه وای، نو زه به یې هم په مسابقه کې نیولم.
_اه ! تمه دې مه باسه.
_څنګه؟
د جُوجُو غږ یې وانهورېد. یو دم د خړ پرتاګه هلک چیغه کړه، منډه یې واخیسته ، په بیړه له میدانه ووت او په خاورو کې کېناست. توپ

ودرېد ، هلکان پرې راټول شول، تواب هم ورغی، د هلک رنګ سپین اوښتی و ، یوه خبره یې تکرار وله:

_پیری ! ! !

تواب ځنګ ته ودرېد ، جُوجُو وویل:

_ تندی دې سم ونیسه، بس ! پر اوږه یې ور کېناستم، له پزې مې کش کړ، نور مې هېڅ هم نه دي کړي.

یوه هلک وخندل:

_مات یاست، باني کوئ.

په ونه لوړ هلک ته غوسه ورغله !

_له خولې سره دې پام کوه، لوبه نه پرېږدو.

وروسته یې په خاورو کې ناست هلک ته وکتل:

_راځه ! لس دقیقې وخت لا پاتې دی.

هلک ځای پر ځای ناست و.

په ونه لوړ هلک وویل:

_پروا نه کوي،. په لسو نفرو هم توپ کولای شو.

د تواب په غوږ چونډۍ ولګول شوه ، جُوجُو وویل:

_ور مخته شه.

تواب د نرې هلک مخې ته ودرېد:

_ما نیسئ؟

هلک د (هو) په بڼه سر وخوځاوه. تواب لوڅې پښې میدان ته ورګډ شو. یوه شېبه یې منډې ووهلې، خو توپ یې پښې ته نه سیخېده. اوږه یې درنه شوه، جُوجُو وویل:

ـ ګول ته ور نږدې شه.
تواب د مقابل لوري له دفاع سره ودرېد. توپ هوايي راغی، په دفاع کې ولاړ چاغ هلک منډه ور واخيسته، توپ ته يې سر ورکړ، خو توپ يو دم لوړ شو او د تواب پښو ته ولوېد، تواب د خپلې ښي پښې بټه ګوته ورته سيخه کړه او توپ د ګولچي له اوږې سره ښويه تېر شو. يو دم چيغې شوې، ميدان نارو او چکچکو پر سر واخيست. شېبه وروسته بل توپ د تواب پښو ته ولوېد، چاغ هلک منډه پرې را واخيسته، يو دم يې ټوډه ووهله، پړ مخې پرېووت. تواب توپ په لغته وواهه، توپ تېز نه و، خو ګولچي حرکت ونه کړ، توپ په رغړېدا له دروازې ووت. چکچکو، نارو او شپيلاقونو زور واخيست. ګولچي چيغې وهلې، قسمونه يې خوړل چې کوم چا تر پښې ټينګ نيولی و، چاغ هلک هم همدا يوه خبره را اخيستې وه، ويل يې چې تواب پښه ورته کېښوده، خو نورو ور پورې خندل.
لوبه مساوي ختمه شوه، تواب د کلي هلکانو پر اوږو واخيست، پر ټول ميدان يې راوګرځاوه، تر کلي پورې هم د تواب صفتونه اورېدل کېدل.
تواب نيغ جومات ته لاړ، د ماښام لمونځ يې په ملا پسې وکړ، بيا يې کور ته مخه کړه چوترې ته وخوت، غوږ يې ونيو، له يوې کوټې د ژړا نرى غږ راته. ورغی، د تره پېغلې لور يې ژړل، د خولې له کونجه يې د وينو نرۍ سره ليکه را ماته وه. تواب د هغې تر څنګ کېناست، يوه شېبه غلی و، بيا يې ورو وويل:
څه شوي؟
د نجلۍ ژړا زور ونيو.

له چوترې څخه يې د تره چيغه راغله !
ـدا سپی مه راباندې وژنه ! مېږه غواړي.
وارخطا ښځه کوټې ته راننوته، د نجلۍ پر خوله يې لاس کېښود، په رېږدېدلي غږ يې وويل:
ـد خدای روی ومنه ! غلې شه، که دې نيکه خبر شو، خدايکه د ژوند څکه ورنه وکړي.
تواب وويل:
ـتره ناوې ! څه خبره ده؟
ځواب يې وانه ورېد.
تواب د باندې ووت، مور يې غوا لوشله، ورغی، پر اخوره کېناست. ورو يې وويل:
ـهيلۍ يې ولې وهلې؟
ښځه غلې وه، نږدې تړلې خوسکی د غوا د غولانځې خواته زورونه وهل، د دېګ په تل باندې د شيدو د دارو د لګېدو غږ اورېدل کېده.
تواب وويل:
ـادې ! زما خبره دې وانه ورېده !
ښځې ورو وويل:
ـڅه يې کوې، خوارکۍ يې له اخه ټوخه واچوله.
ـولې؟
ـهيلۍ له کارېزه اوبه راوړې، په لاره کې کوم ترېي ځوان مساپر اوبه ترې غوښتې وې، دا خبره يې ورې خور پلار ته وکړه، بس ! ! ! غم ترې جوړ شو.

غوا وځوځېده، ښځې په بیړه له لندو خوشایو خپلې پایڅې ور ټولې کړې، په غوسه یې وویل:
_مرداره شې ! کالي دې را بې نمازه کړل.
تواب ته یې وکتل، ورو یې وویل:
_د شیدو خونده یې نشته، خوسکی ور پرېږده !
تواب ټیټ شو، پړي ته یې لاس کړ، خوسکی تر غوا لاندې ووت.
ښځه دالان ته لاړه.

❊ ❊ ❊

د تواب غوږ وتخنېد، نیغ کېناست. جُوجُو و. هلک په خوبولي غږ وویل:
_دا نیمه شپه ګوره !
جُوجُو تر لاس ونیو:

ـ راځه!
تواب په حیرانۍ وویل:
ـ چېرته؟
ـ وروسته به پوه شې.
تواب د باندې ووت، د کلا د برج پر سر ګرده سپوږمۍ ولاړه وه. د هلک سترګو ته د بتې ګوتې په اندازه سپینه رڼا ودرېده، د جُوجُو غږ یې واورېد:
ـ زه یم، په ما پسې راځه!
رڼا حرکت وکړ، تر ځمکې یو ګز پورته روانه وه، تواب ګامونه پسې واخیستل. د کلا دروازې ته ودرېد، حیران شو، دروازه خلاصه وه. تواب د باندې ووت، رڼا د کلي په تنګو کوڅو کې مخته تله، له یوه کوره د ځنځیر شرنګ او د سپي غپېدا راغله.
تواب ورو وویل:
ـ چېرته ځو؟
ځواب یې وانهورېد. دی تر کلي ووت. رڼا د غنمو د شنو وږو پر سر روانه وه، بیا د ګڼو نیالګیو په پاڼو کې ننوته. تواب ګړندی شو، د نیالګیو په مینځ کې یې لار وایسته، مخامخ یې وکتل، اوږه یې درنه شوه، ور مېږ یې کوږ کړ، رڼا یې پر اوږه پرته وه. تواب په بیړه وویل:
ـ زه بېرته ګرځم.
د جُوجُو غږ یې واورېد:
ـ زړه دې، خو په خبرېدو ارزي.
ـ نو چېرته ځو؟

رڼا پورته شوه، دښته يې په مخه ورکړه، تواب ګامونه ګړندي کړل. پاو ووت، رپانده جنډو ته ودرېد. رڼا ببرته راوګرځېده.
تواب وويل:
ـ هديره ده، وېرېږم.
جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
ـ اه ګرانه! له ژونديو ووېرېږه.
ـخو تر هديرې ور هاخوا پردی کلی دی، په دې نيمه شپه کې هلته څه کوو؟
رڼا پر قبرونو د را شنو شويو شنو سپاندو او ځوځو پر سر تېره شوه، تواب مخکې لاړ، د سپوږمۍ رڼا د کورونو پر خړو دېوالونو لګېدله. رڼا يو دم ورکه شوه، هلک ورغی، په ګڼو نيالګيو کې يې د جُوجُو غږ واورېد:
ـ دېخواته!
تواب ورمېږ کوږ کړ، جُوجُو پر لښته ناست و، د سپوږمۍ رڼا يې تر روڼ ځان وتله. تواب يې تر څنګ کېناست، ورو يې وويل:
ـ دلته څه کوو؟
ـ يوازې دروازې ته ګوره!
تواب مخامخ وکتل، د سپوږمۍ رڼا د يوه کور په خړ دېوال کې لرګينې دروازې ته سيخه وه. تواب ورو وويل:
ـ ولې؟
ـ اه ګرانه! حوصله بنه ده.

هلک غلی شو، ځنګ ته له لانده لښتي د چونګښو کوررړا راتله. یو چا وټوخل، تواب په پاڼو کې ننوت، مخامخ یو څوک تېر شول، پر اوږه تم کړې بیلچه یې د سپوږمۍ رڼا ته ځلېدله.
تواب ورو وویل:
ـ دهقان دی.
جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
ـ پوهېږم. تحقیق مې کړی، دلته اوبه کمې دي، د کاریز اوبه د شپې هم په وار وي.
پاو ووت، لیرې له یوه کوره د ماشوم کمزورې نرۍ ژړا راتله.
تواب وویل:
ـ ولې ناست یو؟
ځواب یې وانه ورېد. یودم له مخامخ دروازې سره ځنځیر ولګېد، له دروازې یو سر راووت، یوې بلې خواته کوږ شو، پله نیمکښه شوه، یو سړی ودرېد، مخامخ د دوی پر خوا را روان شو.
جُوجُو وویل:
ـ ودې پېژانده؟
ـ نه
ـ تره دې دی.
تواب په بیړه له سترګو پاڼې لیرې کړې، ځیر شو، د سپوږمۍ رڼا د سړي څېرې ته برابره وه، هلک په حیرانۍ وویل:
ـ تره مې په دې نیمه شپه کې دلته څه کوي؟

جُوجُو غلی و، سرې تر لښتي ټوپ کړ، د هډېرې خواته يې ګړندي ګامونه واخيستل.
جُوجُو وويل:
_بس! همدومره.
د پاڼو په مينځ کې د بټې ګوټې په اندازه نرۍ رڼا پورته شوه، تواب په رڼا پسې روان شو، رڼا تر هډېرې ښکارېدله. هلک ورغی، جُوجُو د يوه سيميټي قبر پر ژۍ ناست و. تواب مخامخ ورته ودرېد.
جُوجُو وويل:
_تره دې يوې کونډې ته ورځې.
د تواب زنګنونه ولړزېدل. ځای پر ځای کېناست.
جُوجُو وويل:
_تېره اونۍ ستاسو د کلا د برج پر سر ناست وم، نيمه شپه وه، څه مې ليکل، يو دم مې د کلا د دروازې چونګا واورېده، ورغلم، تره دې په احتياط د باندې ووت، شکي شوم، تر دې کوره مې تعقيب کړ، له کونډې سره يو ځای پرېووت.
جُوجُو غلی شو، يو دم يې وويل:
_اه ګرانه! اوښکې دې نه درسره ښکاري.
تواب خپل سر په دواړو لاسونو کې ونيو.
جُوجُو وويل:
_خوابدون مې نه درباندې لورېده، خو مجبور شوم، تره دې د خپلې لور مخ ته څکه سوکان ونيول چې يوه ترې ناشناخته ځوان ته يې اوبه ورکړې وې، خو دی.

جُوجُو غلی شو. تواب په ژړغوني غږ وويل:
ـباور مې نه راځي، تره مې تر پنځه پنځوسو کلونو اوښتی دی، اوږده ږيره، په ملا پسې پنځه وخته لمونځ، ثوابي روژې...توبه !
تواب غريو واخيست.
جُوجُو وويل:
ـد يو چا په ظاهره مه غولېږه !
هلک ورو ورو سونګېده.
جُوجُو وويل:
ـغواړم چې د کونډې په اړه هم يو څه درته ووايم، خو دا مناسب ځای نه دی، بوټي دي، بايد هوارې ته لاړ شو.
تواب په پښو ودرېد، دواړه دښتې ته ورسېدل.
جُوجُو وويل:
ـتر دې بل ښه ځای نه شو موندلی.
هلک پر شګلنه ځمکه پلتی ووهلې.
جُوجُو پر ځمکه لاس تېر کړ، غولی څلور کونجه ورې رڼا ونيو.
جُوجُو وويل:
ـدلته مې د کونډې په اړه يو څه ليکلي دي. غوږ ونيسه ! يو پردی سړی، يوې ښځې ته راغی، يو ساعت ورسره و، بېرته لاړ.
ښځې توشکه واړوله، څو چړموړلي لوټونه يې سترګو ته ونيول، يودم يې کوکه کړه، په چيغو چيغو يې وژړل، سر يې څو ځله پر دېوال وواهه، ټکرى يې ور واخيست، انګړ ته ووته، د څا پر بېلر يې د دواړو لاسو نو ډنګرې ګوتې کېښودې، لاندې، اوبو ته يې وکتل، د رڼو اوبو پر سر

سپينو ستورو تال خوړ. يو دم يې کوکه کړه، خولې ته يې لاس ونيو، سا يې تر پزې راوخته. هغې ژړل او زه د ببلر پر مخامخ ژۍ ورته ناست وم. ما د ښا په اوبو کې د ښځې د اوښکو د لوېدو غږ اورېد.

ښځې پورته وکتل. په غريو کې يې وويل:

_اه خدايه! زه د ژوند کولو حق نه لرم، نن مې خپل عزت په پيسو ورکړ.

يو دم د ببلر پر ژۍ کېناسته، پښې يې ښا ته ور وغځولې، ناڅاپه يو غږ راغی:

_ادې! تږی يم.

ورو مې کتل، په چوتره کې يو څلور _ پنځه کلن ببر سری هلک ولاړ و.

کونډې منډه ور واخيسته، ماشوم يې پر خپل ټټر پورې ټينګ ونيو، په چيغو چيغو يې وژړل...مور ژړل، ماشوم غلی و.

وروسته دواړه يوې بلې کوټې ته ننوتل، پسې ورغلم، څراغ بل شو، يوه وړه نجلۍ پرته وه، اووه کلنه، يا تر دې يو څه ډېره، خو نجلۍ وچه کلکه وه، کله کله به يې زګېروی شو، وبه يې توخل، تېزه تېزه ساه به يې ووهله، بېرته به غلې پرېوته.

زه پورته په تاخچه کې ورته کېناستم. د نجلۍ د مخ پر راوتليو هډوکو يوازې خړ پوستکی پروت و.

کوچني هلک په وړه ژبه وويل:

_ادې! ولې دې ژړل؟ ډوډۍ نه شوه درته پاتې؟

ښځه غريو واخيسته:

_نه ګرانه! خور ته دې خپه وم.

يو دم يې تر ماشوم لاسونه راوګرځول. وخت ووت، ماشوم يې هماغسې له غېږې نه جلا کاوه، وروسته يې په ژړا کې وويل:
ـ د خور د علاج نيمايي پيسې مې پيدا کړې، پاتې يې بل وخت راکوي.
هلک خپله مور پر تندي ښکل کړه، مخامخ ورته ودرېد . ښځې پر خپل مخ ټکرى ور کش کړ، په ژړا کې يې وويل:
ـ اه ګرانه ! د ليدو وړ نه يم. مه راته ګوره.
ماشوم په خواره خوله وويل:
ـ ولې؟
ښځې ژراغ ته ور پوه کړل، همالته د خپلو اولادونو تر څنګ پر زاړه ليکې ليکې تغر پرېوته. ما يې يوازې سلګۍ اورېدې. څه به مې کول؟ له هغه ځايه را ووتم، خو پوښتنې راسره پاتې وې، له چا به مې مالومات غوښتل؟ نه پوهېدم.
يو دم مې کړپ واورېد ، د ستورو رڼا ته مې يوه توره پيشو ولېده، پيشو د دېوال پر سر روانه وه، ورغلم، پر سرداو ورته کېناستم، خو پيشو د کونډې په اړه ډېره نه پوهېده، لنډه يې را ياده کړه چې د کونډې په کور کې يې تر اوسه د غوښې بوى نه دى حس کړى، له ناتاره (په شړومبو کې لنده ډوډۍ) پرته بل څه نه خوري، نو نه يم ورته راغلې.
پيشو ته مې وويل:
ـ داسې څوک شته چې د کونډې په اړه مالومات راکړي؟
ـ يو زوړ سپى دى، څو کاله د دوى کره و ، خو کله چې د کونډې خاوند مړ شو ، ګېډه يې نه ډکېده، ټوله ورځ به د کلي په ډېرانونو ګرځېده، اخير يې

د مجبوریت له مخې کور پرېښود، اوس د ولسوالۍ په بازار کې د قصابیو مخې ته پروت وي.
په خبره کې یې ور ولوېدم:
_خو هلته ډېر سپي دي.
پیشو هوښیاره وه، زما مطلب یې ژر واخیست:
_زوړ سپی په اسانه موندلی شې، کینه پښه درنه پسې اخلي. یوه شپه د یوه کور سره چرګه ګېډرې وتښتوله، خو سرې زاړه سپي ته ټوپک ونیو، ډز پر پښه ولګېد.
پیشو همدومره خبرې وکړې، په ادب یې له ما لار وغوښته او خپله مخه یې ونیوله.
زه په هماغه شپه د ولسوالۍ بازار ته لاړم، زوړ سپی مې په اسانۍ وموند، د دوکانونو شاته یې د حلالو شویو غواوو پاتې شوې وچې وینې څټلې. لومړۍ پوښتنه مې د کوندې د مېړه په اړه وه. سپي ښه خوله ترې وهله، را یاده یې کړه چې له کونګرېتوبه ورسره و، د کوندې مېړه په کلي کې کوچنی دوکان درلود، یو سهار ښار ته په سودا پسې لاړ، خو مازیګر یې په تابوت کې راوور، کوندې ځان له ځمکې ځمکې ویشت، وېښته یې شکول، خو ګټه یې نه درلوده. د کلیوالو له خبرو پوه شوم چې د سورلۍ موټر په ماین ختلی و، دوی په خپلو کې سره ویل چې مړی د ښکارېدو نه دی. زما هم زړه ته ولوېده، له تابوته د سوځېدلو غوښو بوی راته.
بس! کوندې ته غمونو ور مخه کړه، پوډري لېوره یې دوکان خرڅ کړ او ایران ته لاړ. کونډه سوال ته مجبوره شوه، خو د انسانانو زړونه سخت

دي، وچه ډوډۍ به يې په سختي موندله. وروسته يې لور ناروغه شوه، نه پوهېږم چې څه بلا وهلې ده، خو علاج يې ډېرې پيسې غواړي.
جُوجُو غلی شو، پر غولي يې لاس تېر کړ، رڼا ورکه شوه.
تواب په غريو کې وويل:
_کونډه د خپلې لور د تداوي له پاره زما له تره سره پرېوته؟
جُوجُو وويل:
_تره دې شرط ورته اېښی و، نن به يې پاتې دوه نيم زره افغانۍ هم ورکړې وي.
تواب يې په خبره کې ور ولوېد:
_تره مې بايد خپله سزا ووينې.
جُو جُو وويل:
_اه ګرانه! دومره سر مه پسې ګرځوه! ماته يې پرېږده.

❁ ❁ ❁

تواب سترګې رڼې کړې! مور يې تر څنګ ناسته وه، هغې ورو وويل:
_ سره غرمه دې کړه، مکتب دې هېر دی؟
هلک د باندې ووت. په چوتره کې هېڅوک نه و، پر دسترخوان خيرنې پيالې، توره چايجوشه او له پاستو ايستل شوې خامې ژۍ پرتې وې.

تواب له څا بوکه را وایسته، څو لپې اوبه یې مخ ته ور واچولې، د تره له غوسې ډک غږ یې واورېد:

_وا وا ! نه لمونځ، نه اودس ! د سپي غوندې مردار مخ دې نیولی دی، خدای ته به څه وایې !

تواب ور وکتل،تره یې د دالان په وره کې ولاړ و.

تواب کوټې ته ننوت، د تره له ملنډو ډک غږ پسې ورغی:

_دا کور به بې برکته کړې.

تواب بکس ور واخیست، مکتب ته لاړ، ټوله ورځ یې د خولې خوند بد و، غرمه یې کور ته زړه نه کېده، کلا ته نږدې سره لمر ته د لښتي پر ژۍ کېناست، پښې یې اوبو ته ور وغځولې، یو دم یې تلې وتښخېدې، ناره یې کړه، په بیړه ودرېد. جُوجُو له اوبو راووت، تواب وویل:

_زړه مې دې بوټ را وایست.

ببر ته غلی کېناست.

جُوجُو وویل:

_چورت دې سم نه دی.

د تواب شونډې وخوځېدې:

_تره ته مې غوسه راځي، خو تر هغه مې هم کونډې ته خوا بدېږي.

جُوجُو وویل:

_ما یې فکر کړې !

تواب په حیرانۍ ورته وکتل:

جُوجُو وویل:

_له بکسه دې قلم او کاغذ راوباسه !

هلک هماغسې وکړل.
جُوجُو وویل:
_ولیکه !
_څه؟
_ولیکه ! تا د یوې مجبورې ښځې عزت ته په سپکه وکتل، بس ! په دوو ، دریو ورځو کې به د ټوپک خوله در واوړي !
جُوجُو غلی شو ، کاغذ ته یې وکتل، ویې ویل:
_ښایسته خط نه لرې، خو بیا هم ښه دی، لوستل کېږي.
کاغذ یې د هلک له لاسه کش کړ.
تواب مخامخ وکتل، لیرې د غونډۍ په لمنه کې تور سیرلي، د تورو تېکو غونډې ښکارېدل. ورو یې وویل:
_ښه نو ، دا خط څه کوې؟
ځواب یې وانه ورېد ، ورمېږ یې کوږ کړ، جُوجُو نه و.
تواب کور ته لاړ، ډوډۍ یې له مستو سره وخوړه، اوږد وغځېد ، مازیګر یې اوږه وخوځېده. خور یې وه، هغې په خواشینۍ وویل:
_پلار مې ډاکټر راووست.
تواب په بیړه کېناست، سترګې یې ومومښلې:
_څوک ناجوړه دی؟
_لالا مې سرې تبې نیولی، په دې ګرمې کې غبرګې بړستنې ورباندې پرتې دي.

تواب ولاړ شو، د تره کوټې ته ورغی، ډاکټر پېچکاری ډکوله، پلار او نیکه یې غلي ناست ول. تواب خپل تره ته وکتل، لړزې اخیستی و، پر لاندنۍ چاودلې شونډه یې ډومبک وینه پرته وه.
تواب خپلې کوټې ته لاړ، ورو یې وویل:
_جُوجُو !
ځواب یې وانهورېد. منډه یې واخیسته، د کلا د دروازې تر مخ ودرېد:
_جُوجُو !
باغ ته لاړ، د انګورو د تاکونو په مینځ کې ودرېد، چیغه یې کړه !
_جُوجُو !
پررررر، شو، له شنو پاڼو خړې مرغۍ والوتې.
تواب پر پوله کېناست، شېبه ووته، پزه یې کش شوه، جُوجُو وخندل:
_کوټ، کوټ، کوټ...ډېر راپسې وګرځېدې؟
تواب په غوسه وویل:
_ځان راوښیه، په تره دې څه ټکه راوستې ده؟
پر پوله سپینه رڼا را وګرځېده:
_اه ګرانه ! تره دې ډېر بې زړه دی !
_نو تا څه وکړل؟
_هېڅ ! کونډې ته یې یوه ارزان بیه ګوتمۍ اخیستې وه، را پټه مې کړه، تره دې غرمه ویده و، ګوتمۍ او کاغذ مې په خولۍ کې ورته کېښودل. خرهاری یې د زغملو نه و، غوسه راغله، پر پزه مې خوله ور ولګوله، سړی نبغ کېناست، خولۍ ته یې وکتل، رنګ یې والوت، کاغذ یې ولوست، چیغه یې کړه، شا پر تخته بېسده پرېووت.

تواب په خبره کې ور ولوېد:
_ که يې زړه درېدلی وای، بيا؟
جُوجُو وويل:
_ څورېدا ورته ښه ده، دی به تر اوسه په دې فکر کې وي چې په رڼا ورځ يې څنګه په خپل کور کې خط او ګوتمۍ په خولۍ کې ورته کېښودل.
جُوجُو غلی شو، وروسته يې يو دم وويل:
_له کونډې سره مرسته کوې؟
_هو
_نو يو بل خط هم وليکه. دوه ، درې ټکي بس دي. په دوو ورځو کې د کونډې له پاره د پنځو لکو افغانيو تيارول او که د برش مرمۍ؟
دا هم وليکه چې پيسې به د شپې دوولس بجې په زړه ژرنده کې ږدې او له کونډې به ليرې ګرځې.
تواب په حيرانۍ ورته کتل.
جُوجُو وويل:
_بله چاره نه وينم، خط په پاکټ کې واچوه، تره ته دې وروايه چې له فوټباله راتلم، له ګڼو ونو يو ناشناخته سړی راووت، سپېره، ډبل برېتونه يې لرل، سترګې يې سرې وې، پر مخ يې يو لوی تازه پرار (زخم) ښکارېده او له جيبه يې د توپانچې ميل راوتلی و. همدا پاکټ يې راته ونيو.

❃ ❃ ❃

تواب غلی کېناست، مخې ته يې وکتل، پاڼې وې. لاس يې ور وغځاوه، نرۍ څانګه يې په دوو ګوتو کې ټينګه کړه، کړس شو، څانګه ماته ملا، لاندې وغړېده. په نوې پيدا شوې چوله کې يې ژرندې ته وکتل، رنګ د بوالونه له ورايه ښکارېدل، د ژرندې زړه ناوه وچو بوټو نيولې وه.

تواب ورو وويل:

ــ جُوجُو؟

ځواب يې وانه ورېد.

کونګ ناري کړې، تواب په بيړه پورته وکتل، د ونې په ګڼو پاڼو کې هېڅ هم نه ښکارېدل، سپينې سپوږمۍ ته پنډې وربخې ور روانې وې، له کلي د سپيو غپا راتله.

پاڼې وخوځېدې، هلک په بيړه ولاړ شو.

جُوجُو وويل:

ــ زه يم.

تواب سوړ اسويلی وايست، بېرته کېناست.

سپينه رڼا را تاو شوه، جُوجُو وويل:

ــ وختې راغلی يې؟

تواب ژرندې ته کتل...

جُوجُو وويل:

ــ ببخښه مه وېرېږه !

تواب په خبره کې ورولوېد:

ــ اوس هم د زړه په زور راغلم.

جُوجُو وويل:

ــ يوه ښځه مې ولېده، ماشوم يې د بلاوو او لېوانو په کيسو ويداوه، وېرووونکې خبرې يې ورته کولې، ويل يې، د باندې توره بلا ولاړه ده، که ويده نه شوې، يوه ګوله به دې کړي.

ته هم نه يې ملامت، ډاډه يم، مور يا انا به دې دا رنګه کيسې درته کړې وي، څوک چې په ماشومتوب کې ووېروې، په لويوالي کې لوی زړه مه ورنه غواړه !

جُوجُو غلی شو، تواب ته يې وکتل، هغه د ژړندې رڼکو د ېوالونو ته وچې سترګې نيولې وې....

جُوجُو وويل:

ــ مه وېرېږه، موږکان دي، په رالوېدلو وچو پاڼو خېژي.

تواب هماغسې ژړندې ته کتل...

جُوجُو وويل:

ــ اه ګرانه ! زړه دې مه خوره، شپه تر ورځې ښه ده، انسانان ويده دي، تاوان نه رسوي.

جُوجُو غلی شو، چوپه چوپتيا وه، پر پاڼو د موږکانو د تېرېدو غږ راته، ليرې يوه چرچرک نارې وهلې...

شېبه ووته، جُوجُو وويل:

ـاوس يې وخت دی، تره دې باید راغلی وای.
تواب په خبره کې ور ولوېد:
ـراځي !
ـډاډه يې؟
هو، پرون ماښام مې خط ورکړ، د برېتور سړي څېره مې نوره هم له وېرې ورته ډکه کړه، لاره ترې ورکه شوه، کوټې ته ننوت، شپېه وروسته يې ښځې چيغې کړې، تره مې بیا ضعف کړی و. خو سهار ته په خپلو پښو تر موټره ورغی، د کلا دروازه ما ورته خلاصه کړه، رنګ يې ژېړ و، مازیګر پلی کور ته راغی، نیکه ته یې وویل چې موټر عوارض پیدا کړي و، خرڅ یې کړ، په پیسو به یې بل موټر واخلي.
جُوجُو وویل:
ـنیکه یې قانع کړ؟
ـتره مې د موټرو په کاروبار ښه پوهېږي، دا رنګه سوداوې یې پخوا هم کړې وې.
کړپ شو، تواب ځان ټیټ کړ، پانې یې ورو له سترګو لیرې کړې، تره یې د ژرندې مخې ته ولاړ و، یوې بلې خواته یې په وېره کتل. وروسته یې د ژرندې پر ناوه یوه غوټه کېښوده.
جُوجُو ځانګې وښورولې، د تواب تره یو دم چیغه کړه ! زنګنونه یې پر ځمکه ولګېدل، په زوره یې وویل:
ـد خدای له پاره ! واړه ماشومان لرم !
جُوجُو یوه ځانګه ماته کړه، له کړپ سره، سړی پر ځمکه پرېووت، خپله پزه یې پر غولي وموښله !

ـتوبه مې ده، بد مې کړي، د خدای روی ومنئ، بیا به داسې نه کوم.
سړي یوه شېبه توبې وایستې، بیا ورو ولاړ شو، تواب تر هغو پسې کتل چې په تورو ونو کې ننوت.
جُوجُو وویل:
ـدا خو ډېر بې غېرته و...
تواب په خبره کې ور ولوېد:
ـله رسوایۍ ډارېده.
جُوجُو وویل:
ـراځه!
دواړه د ژرندې ناوې ته ودرېدل، تواب غوټه خلاصه کړه، د زرګونو پنځه ترلې بنډله وو.
جُوجُو وویل:
ـدا پیسې باید کونډې ته ور ورسوې.
تواب په پوښتونکې نظر ورته وکتل.
جُوجُو وویل:
ـزړه دې غټ ونیسه، زه درسره یم.
تواب نیم ساعت وروسته د کونډې د کور دروازې ته ولاړ و. هلک د دروازې په لیخک کې ترلې غوټه کېښوده، شاوخوا یې وکتل، یوه تیږه یې له خاورو راپورته کړه، دروازې ته یې ونیوله او دروازه یې پرې وټکوله.
منډه یې واخیسته او دروازې ته مخامخ په ګڼو نیالګیو کې کېناست، سپوږمۍ تېزه وه، ان د دروازې پر سر د غومبسو غټه ځاله هم ښکارېدله.

وخت ووت، دروازه خلاصه نه شوه.
جُوجُو د تواب پر ورانه چونډۍ ولګوله.
تواب ورو ولاړ شو ،بیايې دروازه وټکوله، په منډه يې ځان تر نیالګیو را ورساوه.
د کونډې وارخطا غږ يې واوېد:
_څوک يې ؟
وخت ووت، دروازه هماغسې تړلې پاتې شوه.
جُوجُو وویل:
_یو ځل بیا !
تواب غلی ولاړ شو ، داځل يې دروازه يې په شدت وټکوله.
کونډې وویل:
_څوک يې؟
دروازه خلاصه شوه، وارخطا ښځه په وره کې ودرېده، په لاس کې يې د تناره سیخ نیولی و. ښځې یوې بلې خوا وکتل، یوه شېبه ودرېده، بیا يې غوټې ته پام شو، ورواېې خیسته او کور ته ننوته.
جُوجُو وویل:
_راځه !
تواب په حیرانۍ ورته کتل...
جُوجُو وویل:
_زړه دې، که غواړې چې د کونډې له حاله خبر شې، نو په ما پسې راځه.
تواب حرکت ونه کړ.
جُوجُو وویل:

ـمه و برېږه. نه دې وینې.
تواب وویل:
ـخو دروازه تړلې ده، د ځنځیر شرنګ دې وانهورېد؟
جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
ـاه ګرانه! نوي خو مو نه دې سره پېژندلې.
تواب دروازې ته ودرېد.
جُوجُو ورک شو، شېبه وروسته د دروازې ځنځېر ورو له درې سره ولګېد، تواب اوږه ورکړه، دروازه نیمکښه شوه. هلک په احتیاط انګړ ته ور ننوت، شاوخوا یې وکتل، سپېره غولی و، ان یو شین ډکی هم نه ښکارېده، یوازې له څا سره یو کوږ نیالګی ولاړ و. تواب چوترې ته وخوت، یودم څراغ ولګېد، تواب پرېووت، د جُوجُو ورو غږ یې واورېد:
ـدې خواته!
هلک ور وښویېد، له کړکۍ سره غلی کېناست. کوټې ته یې وکتل، کونډه حیرانه ناسته وه، خلاصې غوټې ته یې وچې سترګې نیولې وې. وروسته یې یو دم یو بنډل ور واخیست، څراغ ته یې ور نږدې کړ، په ځیر ځیر یې ورته وکتل.
بیا یې یو ناڅاپه وخندل، خندا یې زور ونیو، د هغې تر څنګ پروت ماشوم کېناست، په حیرانۍ یې خپلې مور ته وکتل، په وېره یې وویل:
ـادې! ډوډۍ دې موندلې ده؟
ښځې مخ ور واړاوه، یو دم یې غېږه ترې تاوه کړه، بېرته یې له خپل ټټره ببل کړ، پیسې یې ور واخیستې، په خوند یې وویل:
ـدومره پیسې مې په ژوند نه وې لیدلې.

ماشوم غلی و.
ښځې وویل:
ـ اوس به دې نو خورکۍ د کابل په ډاکټرانو وګرځوم، خدای به یې جکه جوړه کړي.
ماشوم ورو وویل:
ـ ډوډۍ به ډېره وي؟
ـ هو زړه ! سهار به یوه ګونۍ اوړه را وغواړم، له دې ایسته به خپل تنور بلوو.
نجلۍ وسونګېده. ښځې د هغې خوار ولي وښورول، په خوند یې وویل:
ښایستې لورې، سترګې رنې که !
نجلۍ هماغسې پرته وه.
ښځې وویل:
ـ وګوره، پیسو ته وګوره ! ټول زرګون دي.
نجلۍ مړاوې د مور په لاس کې نیولې بنډل ته وکتل، په زحمت یې وویل:
ـ چا راوړې ؟
ښځه غلې شوه، شېبه وروسته یې ورو وویل:
ـ نه پوهېږم !
چوپه چوپتیا شوه، مور، لور او زوی پیسو ته کتل...
د ښځې شونډې وخوځېدې:
ـ ملایکو !
ټول غلي وو، یوه هم کومه خبره ونه کړه، پر خړ دېوال د ماشوم د ببرو وېښتو سیوری لړزېده.

جُوجُو د تواب پزه کش کړه، تواب ولاړ شو، ورو له انګړه ووت. مخکې لاړ. تر هدېرې تېر شو.
جُوجُو وويل:
_نېک کار خوند نه لري؟
تواب ځړېدلی سر روان و.
جُوجُو وويل:
_سمه ده، څه مه وايه.
وخت ووت، تواب د کلا تر مخ د مېلمنو د کوټې بام ته وخوت، پر سپېره ډاګ ستوني ستغ اوږد وغځېد. پورته يې وکتل، د سپوږمۍ رڼا تېزه وه، ستوري تت ښکارېدل.
جُوجُو وويل:
_کور ته نه ځې؟
تواب سوړ اسويلی وايست:
_نه، د تره له سوبه (علته) مې زړه نه کېږي.
غلی شو.
جُوجُو وويل:
_بيا ژاړې!
_نه
_ما دي په سترګو کې سپوږمۍ ولېده، صافه نه وه، يوې بلې خوا ته رېنګېدله، اوښکې وې.
تواب ټوخې واخيست، يوه شېبه يې وټوخل، ويې ويل:
_کونډه او د هغې ماشومان مې سترګو ته ولاړ دي.

جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
ـ اه ګرانه! دا خو يوازې يوه وه، که په نورو کيسو پوه شې، زړه به دې وچوي.
جُوجُو غلی شو، يودم يې وويل:
ـ اورې؟
ـ څه؟
ـ د بېلچې غږ.
ـ هو، خو ډېر لېرې دی.
جُوجُو وخندل:
ـ دومره هم نه، له وېرې ورو کار کوي.
تواب وويل:
ـ نو دا وخت؟
جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
ـ راځه! ځينې خبرې بايد درته مالومې شي.
دواړه له بامه ښکته شول، ولاړ غنم يې په مخه ورکړل، تېرو لوخو ته ودرېدل. تر لوخو ور هاخوا يو چا د کارېز اوبه اړولې.
تواب په بېړه وويل:
ـ دا خو تاجو دی، ده پرون اوبه ولګولې. نوبت يې تېر شو.
د جُوجُو غږ يې واورېد:
ـ د اوبو په غلا پسې راوتلی.
ـ اه، نه يې شرمنلی، د تاجو له غلا نه بد راځي، حرامه يې ګڼي.
ـ اوس خو يې وينې.

تواب غلی شو.
جُوجُو وويل:
_راځه!
دواړه بېرته شاته وګرځېدل، له ګڼو چنارانو ووتل، د زنګولې غږ راغی، د پچو بوی له خاورو سره ګډ و.
تواب ته غوسه ورغله:
_د خدای له پاره، کوچي شنو تاکونو ته رمه ور پرې ايښې.
دواړه د پخخې تر څنګ تېر شول، يو څوک پر سرداو ناست و، پر د يوال له راغليو څانګو يې زردالو شکول، پورته سپينه سپوږمۍ ولاړه وه.
تواب ځړېدلی سر د کلا خواته روان شو.
جُوجُو وويل:
_ځينې نورې خبرې هم شته.
ځواب يې وانه ورېد.

❀ ❀ ❀

تواب پر خامه هندوانه وخوت، سپين ښويه بوجان (زړي) ترې را ووتل، ختکي ته يې د تېره بوټ څوکه سيخه کړه، ختکی له جوړنګ ببل شو، ورغړېد او په لښتي کې ولوېد. بکس يې کېښود، يو دم يې د پالېزه پر جوړنګانو خپرې کړې. لانده بوټي له بېخه راوتل.

تواب سترې شو، بکس يې شاته واچاوه، لېرې يو چا رشقه رېبله. ورغی،
په لوړ غږ يې وويل:
_پالېز مې دې له بېخه را وایست.
په رشقه کې د لور د تېرېدو غږ ودرېد، سړي ملا سيخه کړه،حيرانې
سترګې يې له چخړو ډکې وې. په سړه سينه يې وويل:
_ په سد يې؟
د تواب شونډې وخوځېدې!
_تاجو! که يې نه منې، نو ورشه ويې ګوره!
د سړي تندی تریو شو:
_غټان په خپل نوم مه بوله!
هلک غبرګ لاسونه د سړي سترګو ته ونيول:
_ها! نوکانو ته مې وګوره، له ختو ډک دي.
سړي لور کېښود، پوله يې په مخه ورکړه، تواب هم ګړندي ګامونه پسې
واخيستل. سړی د پټي په کونج کې را ايستل شويو جوړنګانو ته ودرېد.
يوه شېبه غلی و، بيا يې يودم ځمکې ته لاس کړ، يوه وړه شکېدلې
هندوانه په ګوتو ورغله، تواب سر ټيټ کړ، هندوانه پر پوله ولګېده،
چاک شوه او راوتلو اوبو يې خاوره ورسره ورغړوله.
سړي تېرې ته لاس کړ، تواب چيغه کړه!
_ته غل يې، تېره شپه دې د کاريزه اوبه اړولې.
د سړي له لاسه تېره ولوېده.
تواب وويل:

ـتا د ګل رحيم اکا يتيمانو ته هم ونه کتل، يوازې دوه پټې لري، خو ته د کارېزه سلامت شواروز خورې، بيا دې هم اوبه ترې غلا کړې !
سرې حيرانې سترګې ورته نيولې وې.
تواب وويل:
ـپه جومات کې يې وايم.
سرې يودم وخندل:
ـټول پالېز تر تا جار، ټوکې مې کولې، نه يم په غوسه.
بيا يې خپل جيب ته لاس کړ، شلګون يې راوايست:
ـهه ! په مکتب کې به څه پرې واخلې.
تواب روان شو، مخکې لاړ، شاته يې وکتل، سرې شلګون ورته وښوراوه.
د تواب بکس دروند شو، جُوجُو وويل:
ـښه دې ونه کړل.
د تواب شونډې وخوځېدې:
ـاوس کوچيانو ته ورځم.
جُوجُو وويل:
ـاه ګرانه ! بدو ته په بدو ځواب مه وايه.
تواب ځړېدلی سر روان و.
جُوجُو وويل:
ـمکتب به څنګه کوې؟
ـاول سات خالي دی.

تواب تر فصلونو ووت، دښته يې په مخه ورکړه، د غونډۍ په لمنه کې د کوچيانو تورې کېږدۍ ولاړې وې.
جُوجُو وويل:
_د تېرې شپې کوچي به په کومه يوه کې پسې غواړي؟
غټ کوچياني سپي غپ وهل، منډه يې را واخيسته، بکس سپک شو، سپی ځای پر ځای ودرېد. وربوز يې پر خاورو کېښود، لکۍ يې له ځمکې مړه دوړه پورته کړه، بېرته کېږدۍ ته ور وګرځېد.
بکس درووند شو:
_دلته يې نه شي موندلی.
تواب وويل:
_ولې؟
_سپي را ياده کړه چې بېګانۍ رمه تر غونډيو ورهاخوا پسې وغواړئ.
د تواب تندی تريو شو:
_سپی دروغ وايي!
جُوجُو وخندل:
_اه ګرانه! د سپي سپکاوی مه کوه، که خبر شي نو د ځان توهين يې ګڼي.
تواب پر يوه هواره تېره کېناست. مخامخ يې وکتل، دوو ځوانو کوچيو پچې جارو کولې، خرو لنډ لنډ ګامونه اخيستل، پښې يې تړلې وې.
د جُوجُو غږ يې واورېد:
_د کوچيانو ژوند سخت دی.
تواب وويل:
_خو ماته خوند راکوي.

جُوجُو وخندل:
ـ په دې خبرو پسې مه ګرځه !
تواب غلی و.
جُوجُو وویل:
ـ راځه !
ـ چېرته؟
ـ دا خوند باید له نږدې ووینو.
هلک ورو روان شو ، له یوې کېږدۍ یوه بوډۍ راووته.
تواب په شونډو کې وویل:
ـ د کورتو اخیستلو بانه ښه نه ده؟
د جُوجُو غږ یې واورېد:
ـ ترڅو به په دروغو ژوند کوې؟
بوډۍ خپله چونډاره لمن د سپي سترګو ته ونیوله. په زهیر، خو ډډ غږ یې وویل:
ـ څه غواړې؟
تواب ور مخته شو:
ـ د یوه کوچي پوښتنه مې کوله، ښکا یې د انګورو په تاکونو کې یوه پانه هم نه ده پرېښې.
بوډۍ وویل:
ـ مورې رمه نه لرو ، مازې څو مېږې راپاتې دي، مردار نه پرې خورو.
تواب په خبره کې ور ولوېد:
ـ تږی یم.

سپي وغرېد، يودم غلی پرېووت.
بوډۍ وويل:
_کېږدۍ ته ور ننوځه، سپی خروړی (خوړونکی) دی.
تواب ور وکتل، سپي پر خړو خاورو خپل وربوز اېښی و.
تواب کېږدۍ ته ننوت. پر زاړه او شکېدلي ليمڅي کېناست، شاوخوا يې وکتل، څنګ ته خيرنې بسترې پرتې وې، پورته مات شکېدلي غلبېلونه را ځړېدل.
يودم يې غوږ سوړ شو، ورمېږ يې کوږ کړ، بوډۍ له اوبو ډک جام ورته نيولی و.
تواب لاسونه ور وغځول، شونډې يې د جام پر ژۍ کېښودې، اوږه يې درنه شوه، جُوجُو وويل:
_دوې ورځې دلته وم، په همدې جام کې سپي خوله وهله.
تواب يو دم وټوخل، له خولې يې نريو رڼو اوبو داره وکړه.
بوډۍ وويل:
_بسم الله.
تواب جام پر غولي کېښود.
ژکېږوی شو، تواب شاوخوا وکتل، برستنې وښورېدې. بوډۍ ورغله، غبرګې برستنې يې چوله کړې، ببر، سره نښتي ژېړ وېښته ښکاره شول.
بوډۍ وويل:
_جار!
د تواب غوږ وتخنېد:
_لمسی يې ده، غونډل چيچلې.

تواب د برستنو خواته ورونښویېد.
بوډۍ د نجلۍ مخ لوڅ کړ، د هغې پر لمر سوځولي تور تندي یې لاس کېښود ، سوړ اسویلی یې وایست:
_لکه له تناره چې دې را ایستلې وي.
تواب وویل:
_ډاکتر ته مو نه ده وروستې؟
بوډۍ خپلې لمسۍ ته وچې سترګې نیولې وې.
تواب وویل:
_غونډل خطرناکه دی.
بوډۍ یو دم ورو کتل:
_ته له کومه پوه شوې؟
د تواب ژبه بنده شوه:
_ما ، ما
بوډۍ وویل:
_ته بې څه نه یې، په غیبو پوهېږې، سپی هم څه نه درته وایي.
تواب غلی و.
بوډۍ د خواست په ژبه وویل:
_ها زویه، خدای دې په ځواني برکت که، ماته خو بزرګ ښکارې. په دې لمسۍ خو مې یو دم وکه !
تواب په حیرانۍ ورته کتل.
بوډۍ تور واړه دېګ ته لاس ور وغځاوه، دېګ یې د تواب تر مخې کېښود:

ـها ، د یوې غرګې نوین (تازه) کوچ دې، په شکرانه کې یې درسره یو سه.
تواب ولاړ شو ، بوډۍ تر لمن ونیو ، تواب بېرته کېناست، شونډې یې وخوځېدې، د نجلۍ مخ ته یې خوله ور نږدې کړه، له چوف سره د هغې په ببرو وېښتو کې نښتې پلاله وخوځېده.
تواب په بیړه له کېږدۍ ووت، منډه یې واخیسته. لېرې ودرېد ، د پښو ځړپکې یې واورېدې، ورمېږ یې کوږ کړ، سپې لکۍ خوځوله.
تواب کېناست. غوږ یې وتخنېد. جُوجُو وویل:
ـښه نو ، ته بزرګ یې؟
تواب ته غوسه ورغله:
ـملنډې مه وهه !
جُوجُو وخندل:
ـکوټ، کوټ، کوټ...د تندي ګونځې دې بیا ډېرې شوې، سپی بې حوصلې دی، یوازې اشاره غواړي، یوه ګوله به دې کړي.
تواب غلی و.
جُوجُو وویل:
ـیوه پوښتنه؟
تواب ورو وکتل:
ـڅه؟
غونډل انسان وژني؟
ـهو ، تېر کال یې زموږ د دهقان کوچنی زوی وخوړ (وچیچه) ، څو ورځې وروسته یې ډاکټر ته یووړ، خو په لاره کې مړ شو.
تواب غلی شو ، یودم یې وویل:

ـ اوس نو مه وايه چې غونډل بې ازاره دی.
جُوجُو وويل:
ـ بيا دې هم په قضاوت کې بيړه وکړه. غونډل مې ظالم وګاڼه، خو هغه را ياده کړه چې کلونه کلونه همدلته اوسېدو، بس ! کوچيان راغلل، غټې تيږې يې ليرې کړې او کبږدۍ يې ودروله. موږ د موږکانو يوه پخواني غار ته پناه وروړه، خو هلته يې هم په کراره نه پرېښودو، نجلۍ ډکه بدنۍ په غار کې تشه کړه، يو شوخ زوی مې پر لمن ور وخوت او د نجلۍ غاړې ته يې خوله وروړه.
تواب غلی و.
جُوجُو وويل:
ـ ته خوشاله يې چې دا کوچۍ مړه شي؟
تواب په حيرانۍ ور وکتل.
جُوجُو وويل:
ـ ورشه، بوډۍ پوه که چې د نجلۍ غم وخوري.
تواب ورو ولاړ شو.. شېبه وروسته د کبږدۍ تر مخ ودرېد. بوډۍ د کوچو له دېګ سره راووته. تواب ورو وويل:
ـ نجلۍ بايد ډاکټر ته ورسوئ !
بوډۍ وخندل:
ـ جار، د ډانګټر کار يې نه دی، ستا دم به يې ټک پټری کړي.
يو دم يې هلک تر لاس ونيو او دواړه کبږدۍ ته ننوتل.
بوډۍ د نجلۍ له مخې بړستن ليرې کړه، په خوند يې وويل:
ـ ها ورته وګوره ! کراره پرته ده.

تواب ور وکتل، د نجلۍ د خولې لنده غاړه تکه شنه وه.
بوډۍ وویل:
_پیاز مې په اور کې ایښی، بس ! چې خوړین شو ، پر غاړه به یې ور وتړم،
تول زار (زهر) او ناوونه (چرک) به یې را وباسي.
ډډ کوچیانۍ غږ واورېدل شو:
_دا څوک دی؟
تواب په بیړه ور وکتل. له عمره پوخ چاغ، ګردی سړی ولاړ و.
بوډۍ وخندل:
_تږی و ، خو په بزرګۍ کې یې شک نشته، یوه چوف یې سنځله کراره پرې
ایسته.
کوچي لوی ډانګ د کېږدۍ ټاټ (ټوټې) ته ودراوه، خیرن بالښت ته یې
ولې ولګول، په ډډ کوچیاني غږ یې وویل:
_ادې ! جونګی مې خرخ کړ !
بوډۍ یو دم کېناسته، تواب ور وکتل، د ښځې رنګ الوتی و.
کوچي وویل:
_خوا مه بدوه، په کور کې یوه لپه اوړه هم نشته.
د بوډۍ د تندي ګونځې لا پسې ژورې شوې؟
_همدا یو جونګی را پاتې و.
کوچي ته غوسه ورغله !
_بلا ورپسې ! زنکي (هلکان) خو له لوږې نه شو مړه کولای !
مېږې رمباړه کړه، تواب ور وکتل، دوه واړه هلکان په خو ډنګرو مېږو
پسې روان وو. یوه یې پرتوګ نه درلود ، اوږده لمنه یې باد وهله.

د کوچي غږ یې واورېد:

_مړې خورې؟

تواب ور مېږ کوږ کړ، کوچي ده ته کتل.

تواب په بیړه وویل:

_نه.

تر کېږدۍ ووت، ودرېد، کوچي ته یې مخ ور واړاوه، په وېره یې وویل:

_دا نجلۍ ډاکټر ته بوزه، مري.

کوچي چیغه کړه !

_ګل اندامې ! دا چای زار زکوم دې پسې څه که !

ښځینه غږ یې واورېد:

_ځوځ خوله (اور) نه اخلي، لانده دي.

تواب ښۍ خواته وکتل، په خړ، پنډ لوګي کې یوه ښځه پټه وه، ښځې یودم وټوخل، ولاړه شوه، سترګې یې تکې سرې وې. بېرته کېناسته، ځوځو ته یې ور پوه کړل، غوټه لوګی یوې خواته کوږ شو.

تواب په ځړېدلې سر ګامونه واخیستل، جُوجُو یې پر اوږه کېناست، ورو یې وویل:

_هلکانو ته وګوره !

تواب سر پورته کړ، بې پرتوګه هلک په خاورو کې ناست و، پر خوله او پزه یې مچان بونګېدل، بل د کوټې خلاصو پښو ته پړی ور اچاوه.

جُوجُو وویل:

_اوس پوه شوې چې کوچیان سخت ژوند لري؟

تواب یې په خبره کې ور ولوېد:

ـزه څه خبر وم، په کتابونو کې يې ډېر صفت راغلی، ان لوی لوی شاعران او ليکوالان يې لا په صفت نه مړېږي.
جُوجُو وخندل:
ـاه ګرانه ! په دې خبرو پسې مه ګرځه. زه دوې، درې ورځې له کوچيانو سره وم، ډېر څه مې ليکلي، خو لمر دی، برقي توري سم نه ښکاري.
تواب غلی روان و.
جُوجُو وويل:
ـشاعران او ليکوال دې ياد کړل، ما هم د دوی ځينې ليکنې ولوستې، خو زه ډاډه يم چې کوچيانو ته يې پر پاخه سړک د روان موټر له ښيښو ور کتلي دي، دوی له ليرې د هغې پيغلې کوچۍ تصوير را اخيستی چې په اوښانو پسې روانه ده، خو هېڅکله يې د هغې له وچو شونډو راوتلی سترې (اه) نه دی اورېدلی، د هغې په چاودو پوندو کې يې تلليو اغزيو ته پام نه دی ور اوښتی، د هغې د تندې مړو خولو ته يې نه دي کتلي، د هغې په تنکي عمر کې يې د سترګو شاوخوا ګونځې نه دي ليدلې.
جُوجُو غلی شو. تواب هماغسې ځړېدلی سر روان و.
جُوجُو وويل:
ـشرط تړم ! که په همدې شاعر او ليکوال يوه ورځ د کوچي بړستن هواره کړې، تر سهاره به يې سپږمې تېنګې نيولې وي. که دې ډوډۍ ورته کېښوده، په کاسه کې به وېښتان پسې غواړي، دوی د کوچيانو د ژوند په صفت نه مړېږي، خو که ورته ووايې چې يوه اونۍ ژوند ورسره وکړه، نو د پچو د بوی او دوړو له لاسه به يې د تشناب کاغذ سپږمو ته نيولی

وي. يوه شېبه يې د موټر له ښيښو يوه کوچۍ پيغله ولېده، سل مخه يې په صفت ډک کړل.

جُوجُو غلی شو، د تواب پر اوږه يې چونډۍ ور ولګوله:

ـ پوښتنه يې وکړه چې ليکوال او شاعران بايد څه وکړي؟

تواب وويل:

ـ څه وکړي؟

ـ ښه پوښتنه ده. په اوښ پسې روانه کوچۍ او په غره کې د شپېلۍ غږ، ټول ژوند نه دی، هر څه ته بايد د واقعيت په سترګه وګوري، د هغې کوچۍ سرې سترګې دې وليکي چې په لندو څوڅو اور بلوي او سږي يې له لوګي ډک دي. هغه نجلۍ دې انځور کړي چې غونډل چيچلې، خو ډاکټر نه لري. هغه بې پرتوګه ماشوم دې ياد کړي چې پر خوله او پزه يې مچان بنګېږي او له مکتبه محروم دی. د هغو کوچيانو ستونزې دې وڅېړي چې ټوله مالداري يې ناروغيو ور تباه کړه.

تواب غلی و.

جُوجُو وويل:

ـ راته ووايه چې ګټه به يې څه وي؟

هلک همدا پوښتنه تکرار کړه.

جُوجُو وويل:

ـ واقعي ليکنې به د کوچيانو ستونزو ته د نورو پام ور واړوي، د دوی له ريښتيني ژونده به خبر شي، کېدای شي چې سيار مکتب او شفاخانه ورته جوړه کړي، د مالدارۍ غم يې وخوري. که نور نه وي، د هوايي خبرو پر ځای خو به يې واقعيت ويلی وي.

د تواب شونډې وخوځېدې:
ـمکتب راورسېد.
اوره يې سپکه شوه.

❁ ❁ ❁

ملک وویل:
ـيوازې تفدانۍ پاتې دي.
يو ځوان په منډه جومات ته ننوت، بېرته راغی، دوې تفدانۍ يې پر هوارګېلم کېښودې.
ملک وويل:
ـښه ځای دی، هوا چلېږي.
ښپلۍ يې وايستې، پر رنګارنګ هوارو ټغرونو مخکې لاړ، د زاړه توت تنې ته ابېښې بالښت ته يې ډډه ووهله، ويې ويل:
ـد چايو غم مو خوړلی دی؟
يوه کليوال په بيړه ځواب ورکړ:
ـکورونو ته مو احوال ورکړی، چای او ډوډۍ په خپل وخت راځي.
ملک غټه چونډۍ نصوار تر ژبې لاندې کړ، ورو يې وويل:
ـناوخته شول.
کليوال غلي وو.

ملک وویل:
_توابه زویه ! د جومات بام ته ور وخېژه !
تواب پر ختېینو زینو وخوت. شمال لور ته یې وکتل، دښته له شنو سپاندو ډکه وه، ورمېږ یې کوږ کړ، لمر یې سترګو ته سیخ شو، ښی لاس یې پر وروځو کېښود، په لوړ غږ یې وویل:
_د زړې کلا له خوا خلک را روان دي !
یوه کلیوال خوله پورته ونیوله:
_څو کسان دي؟
_نه پوهېږم، له دې ځایه سم نه ښکاري، د ګلدین کاکا تر سنځلو راتېر شول.
هماغه سړي ور غږ کړل:
_څوک دي؟
ملک وخندل:
_یاره میر احمده، اجبه ساده خبره دې وکړه، لیرې دي، هلک یې شمېرلی نه شي، نو څنګه به یې وپېژني !
نورو کلیوالو وخندل.
تواب د بام پر ژۍ کېناست. د توتکیو غچا شوه، مخ یې واړاوه، د جومات پر سپیکر دوې توتکۍ ناستې وې. لاندې یې وکتل، د زاړه توت څانګې پر ناستو کسانو ورغلې وې، د شنو پاڼو له چولو، خیرنې خولۍ او سپین پټکي ښکارېدل.
غرهاری شو، دوې تېتې نرۍ هلیکوپترې راغلې، تکې تورې وې، دښته یې په مخه ورکړه، له خپلو سیورو سره یو ځای تلې.

تواب ودرېد ، چيغه يې کړه !
_نور هم راغلل !
له لاندې يوه کليوال په لوړ غږ وويل:
_موټر دي؟
_هو.
_څو داني ؟
_نه پوهېږم، په دوړو کې نه ښکاري.
تواب مخکې لاړ، په څېر يې دښتې ته وکتل، د مخکيني موټر ښيښه برېښېدله، نور په دوړو کې پټ ول.
تواب د بام پر دودکش مټ ولګاوه، يو دم شاته لاړ، له دودکشه سرې غومبسې راووتې.
تواب په منډه له بامه کښته شو.
ملک وويل:
_چا نه و درته ويلي !
د تواب شونډې وخوځېدې:
_بمبرې (غومبسې) وې.
کليوالو وخندل.
_تواب ويالې ته ور وګرځېد ، يوه لپه رڼې اوبه يې مخ ته ور واچولې، اوږه يې درنه شوه.
جُوجُو وويل:
_څه خبره ده؟
تواب په بيړه شاوخوا وکتل، کليوال ليرې و:

ـ مرکه ده.
ـ هغه د چرګو پر سر د مړي کیسه؟
ـ هو.
د موټر هارن واورېدل شو، تواب په پښو ودرېد، له تنګې کوڅې درې موټره راووتل. دروازې خلاصې شوې، ټولو سپینې او ژېړې لونګۍ تړلې وې، ملک او کلیوال مخکې ورغلل، غېږې یې ورکړې، پر لیکه هوارو توشکو کېناستل.
جُوجُو وویل:
ـ په دې خلکو کې مې ایله د خیر کار ولید، پخلاینه بنه ده.
تواب غلی و.
جُوجُو وویل:
ـ نږدې نه ورځو؟
تواب له توت سره ودرېد.
یوه کلیوال وویل:
ـ وه هلکانو، هلې شاباس، دا ځای ستاسو له پاره نه دی، ورشئ، چای راوړئ.
تواب او څو نور هلکان لیرې شول.
جُوجُو وویل:
ـ غم مه کوه! زه یې احوال درته راوړم.
د تواب اوږه سپکه شوه.

❀ ❀ ❀

تواب کوټې ته ورغی، جُوجُو په تاخچه کې څرېدلی سر ناست و.

تواب وویل:

_څه وخت راغلې؟

ځواب یې وانه ورېد.

تواب ، کمپله پر پښو ورکش کړه، اوږد پرېووت.

جُوجُو وویل:

_دې ته نو انصاف نه شو ویلای.

تواب کېناست.

جُوجُو وویل:

_اجب منطق، قتل ورور وکړ، په بدی کې یې خور لاړه.

تواب ورو وویل:

_په دې خبرو پسې مه ګرځه !

جُوجُو وخندل:

نو تاسو په کومو خبرو پسې ګرځئ ! څه ته ارزښت ورکوئ؟

یو دم یې بسترې ته ور ټوپ کړل، د ېوال سپیني رڼا ونیو.

جُوجُو وویل:

_دلته مې ځیني یاد داښتونه لیکلي دي.

۱۵۴۴ کال، د تور ستوري دولسمه.

غلی شو، تواب ته یې وکتل، ویې ویل:

ـستاسو په حساب د ۱۳۹۲ ل کال د ثور دوهمه راځي. غوږ شه، د همدې ورځې یو یاد داښت درته لولم.
تیاره وه، پر پاخه سړک مې څو موږکان ولیدل، ورغلم، له موټړو د غنمو لوېدلې دانې یې ټولولې. یوه موږک ته مې وویل چې موټر به مو ووهي، را یاده یې کړه چې بېغمه اوسه، امنیت خراب دی، له ماښامه وروسته موټر نه شي را وتلی. کړپا مې واورېده، ورغلم، د پاخه سړک پر غاړه څو خړ دوکانونه ولاړ ول. غوږ مې ونیو، کړپا د پایې له سره راتله، ځیر شوم، انسان و، د برق له پایې یې یو څه خلاصول.
د یوه دوکان تر مخ په خاورو کې پراته سپي ته مې چونډۍ ور ولګوله، سپي ټوپ کړل، لیرې ودرېد، په وارخطایې یې وویل:
ـفکر مې وکړ چې انسان دی.
بېرته خپل ځای ته راغی، وربوز یې پر خاورو ولګاوه، سترګې یې پټې کړې.
ومې ویل:
ـدا سړی څه کوي؟
سپي خوله خلاصه کړه، اوږد اررمی یې وایست، په خوبولي غږ یې وویل؛
له خوبه مې مه باسه !
مجبور مې کړ.
سپي په پټو سترګو وویل:
ـڅه موده مخکې دلته یوه موسسه راغله، شمسیانې یې ولګولې. ښه و، مصرف یې نه غوښت، د لمر په واسطه یې بېټرۍ چارجېدلې، د شپې به

سلګونو ګروپونو سپینه رڼا کوله، ټول بازار یې روښانه کړی و. خو له څو ورځو راهیسې د همدې بازار د پوستې عسکر پرې اموخته دي، هره شپه درې، څلور شمسیانې او د هغوی بېټرۍ خلاصوي، پلوري یې، ما په خپله ولیدل، کومندان یې پیسې شمېرلې.

جوجُو غلی شو، رڼا ته یې لاس وروور، ویې ویل:

_بله پانه مې راواړوله.

د تور ستوري دیارلسمه:

سهار وختې مې په سفینه کې لیکلی تحقیق سماوه چې یو لوی درب شو، په بېره د باندې ورغلم. تیاره وه، هېڅ هم نه ښکارېدل، د مرغانو د وزرونو شنهارې مې واورېد، پورته وختم، څو وارخطا هیلۍ مې ولیدې.

یوې ته مې د درب یادونه وکړه، له وېرې یې زبون وهل شوی و، خو بلې راته وویل چې د پاخه سړک خواته ورشه.

هماغسې مې وکړل، دوره لا نه وه ناسته، نږدې ورغلم، د اوبو پر سر تړل شوی شل متره اوږد، پوخ پل ماته ملا پروت و.

لیرې په ونو کې پانې وخوځېدې، هماغې خواته مې مخه کړه، دوو کسانو منډې وهلې، اوږدې وږېرې یې درلودې، یوه یې د موټر بېټرۍ په لاس کې نیولې وه، بل په روان حال کې نرۍ سیم ټولاوه.

دوی تر نږدې باغه په منډه ول، خو کله چې تر پخڅې واوښتل، تګ یې عادي شو، یو بل ته یې د پله د نړېدو مبارکي ویله.

جُوجُو غلی شو. ورو یې وویل:

_دې ته وایې وطندوستې.

تواب رڼا ته کتل.

جُوجُو ووېل:

د تور ستوري څوارلسمه:

دا خلک تل په غوسه وي، هواري ټنډې مې نه دي لیدلې، په سمه خبره کې يې کاوړ ګډ دی. دوی خندا نه پېژني. که يې خندلي هم وي نو د نورو د سپکاوي له پاره يې خندلي دي. یو ماښام یوه جومات ته ور وګرځېدم، لويان او ماشومان ناست ول، د یوه ماشوم باد پرېشو، ټولو وخندل، ډېر هومره چې سترګو يې اوښکې وکړې، ماشوم ژړل، خو د خندا غږ د هغه تر ژړا ډېر لوړ و. د یوه سړي له ډېرې خندا سا بنده شوه. له لمانځه وروسته هماغه سړی تر ټولو مخکې له جوماته ووت. پسې ورغلم، د سارا ګشت له پاره يوې کنډوالې ته ورغی، هوا يې دومره خرابه کړه چې په کنده کې د ناست ملخ زړه وچاودید، خو ده ونه خندل، برعکس، قواره يې جدي ښکارېده.

بله ورځ یوه ښځه له خرې ولوېده، پر رڼګه ونه ناستو کسانو له ډېرې خندا خپلو تشو ته لاسونه نیولي وو.

په هماغه مازیګر مې په یوه بل کلي کې ډله ځوانان ولیدل، نږدې ورغلم، په یوه لیوني پورې يې پلاستیکي خلطه غوټه کړې وه، لکۍ يې ورته ویله، د خندا له لاسه په هماغه خوا مرغۍ نه ورتلې، پر اخوره ولاړ خره هم خندل، خو د هغه خندا منطقي وه، خره د انسانانو په ساده توب پورې خندل.

جُوجُو غلی شو، تواب ته يې وکتل، ویې ویل:

_کوم کار مو سم دی؟

تواب وچې سترګې ورته نیولې وې.

جُوجُو وویل:
ـ د خپلو یاد دښتونو بله برخه به درته ولولم.
یوه ورځ یو څه لیرې لاړم، د وهل شویو ځنګلونو په اړه مې تحقیق کاوه.
سوی او ګیدړه مې وغږول، ویل یې چې د اوسېدو ځای نه دی
ورپاتې،غرونه لوخ شول، انسانانو ټولې ونې خرڅې کړې.
د څېړې د یوه سپېره نیالګي پر ښاخ کېناستم، لاندې د سیند اوبه له لویو
ډبرو سره لګېدلې، شنهارې یې خوت. ناڅاپه مې یوه پېغله ولیده، سر یې
لوخ و، په منډه کې یې تور وېښته یوې بلې خواته کېدل. یو ځای ودرېده،
شاته یې وکتل،لویې ډبرې ته یې ولې ولګول.
نږدې ورغلم، لوخو پښو یې په تېرو ډبرو د وینو څاڅکي پرېښي ول،
نجلۍ تېزه تېزه سا وهله، باد یې تور وېښته پر سپین مخ راوستل، نجلۍ
پر مخ لاس تېر کړ، خو لا یې هم پر شونډو په پرته وینه کې څو تور وېښته
سرېښ ول. ناڅاپه ډز شو، له تیرې وړه ټوټه بېله شوه. نجلۍ منډه
واخیستله، خو په دوهم ډز ځای پر ځای ودرېده، ځنګنونه یې پر وړو تیږو
ولګېدل، له ولیو څخه یې وینو داره وکړه، ړنګه شوه، خړې ډبرې سرې
شوې.
شاوخوا مې وکتل، دوو ځوانانو منډې راوهلې، یوه یې ټوپک درلود.
نږدې راغلل، د ټوپک له نلۍ څخه د سوځېدلو باروتو بوی ته.
مړه نجلۍ یې تر لاسو او پښو ونیوله، خړو اوبو ته یې ور خوشې کړه.
پسې ومې کتل، تر یو څه ځایه روانو ځګونو تور وېښته ورسره وړل،
وروسته ډوب شول.

په ځوانانو پسې تر کلي ورغلم. د نجلۍ مور بدې ورځې کولې، وېښته يې شکول، کيسه مالومه شوه، د نجلۍ له خولې راوتلي و چې يو ځوان ورباندې ګران دی.

جُوجُو غلی شو. تواب ته يې وکتل، ويې ويل:

ـورونو يې ووژله. اه ! دا خلک دومره مظلوم دي چې ان د ګرانښت حق هم نه لري.

تواب رډې سترګې ورته نيولې وې.

جُوجُو وويل:

ـبله پانه به راواړوم.

دلته له قسمه پرته خبره نه کېږي، ((په کوران که درواغ درته وايم، خدای مې دې ووهې که مې غلطه خبره کړې وي، په الله قسم که مې پيسې ښېرته درنه کړې...)).

اه ! دا خلک څومره پر يوبل بې باوره دي.

يو بل ټکی، دلته ژوند څومره بې هدفه دی. بس وخوره، ويده شه، اولاد پيدا کړه او کوڅې ته يې وسپاره، نه يې د ساتلو غم ورسره وي او نه هم د تربيې. تنکي ځوانان يې په کنډوالو کې ناست وي او په غرويو (ورغويو) کې چرس ميدوي. بس ! سپېره وړه، وربښمينه لونګۍ او د ژمي يو پسه لاندې يې ټول ژوند دی.

تر اوسه مې داسې څوک ونه ليد چې بل ته يې خير ور رسېدلی وي. برعکس، د يو بل پښې وهي، لوی دښمن يې تر ټولو نږدې خپل (تربور) دی. تل په بدو پسې ګرځي، ټول فتواوې ورکوي، مړ کړه، وتړه، اوبو ته يې واچوه، هر يو يې سياستوال دی، له سهاره تر ېګا يوه پاچاهي ړنګه

کړي او بله جوړه، اه ! دوی د خوشالۍ له پاره هېڅ هم نه کوي، خو غم په پیسو اخلي.
جُوجُو غلی شو، تواب ته یې وکتل، ویې ویل:
ـ د هرې خبرې مې وکړې؟
خرهاری یې واورېد..
جُوجُو پر د پوال لاس تېر کړ، رڼا ورکه شوه.
ویې ویل:
ـ څه بېغمه خلک دي.
ورک شو.

❃ ❃ ❃

غرمه وه، تواب د کچالو جویې ته اوبه ور پرېښودې، پر پوله ورته کېناست، پزه یې کش شوه.
جُوجُو وویل:
ـ دهقان مو زوړ دی، مرستې دې خوشاله کړم.
د تواب تندی تریو شو:
ـ هغه ته یې ځواب ورکړ !
ـ ولې؟
ـ پرون مې پلار د وړو کندو بېځایه کاوه، دهقان ته یې احوال ور ولېږه، خو هغه ویل چې ناروغه دی.

ـبیا ؟
ـنیکه ته غوسه ورغله، سرې یې راوغوښت، وریاده یې کړه چې نور یې په پټیو کې ونه وینې.
جُوجُو وویل:
ـ نو د کندو ښځایه کول خو د دهقان کار نه دی.
د تواب شونډې وخوځېدې:
ـله دهقان سره یې په اوله کې ویلي و چې بېګار به وړې.
ـواضح یې کړه !
ـدلته پر دهقان نور شرطونه هم ایښودل کېږي. د بادار کور ته د غنمو او پرورې وړل، ژرنده، د بامونو کاګل....
تواب په بیړه ولاړ شو، ښېل یې ور واخیست، جوارو ته اوښتې اوبه یې وتړلې.
جُوجُو وویل:
ـبېګا ډېر بې خوبه وې.
تواب غلی و.
جُوجُو وویل:
ـبېګا ناوخته د هغې نجلۍ کور ته لاړم چې په بدو کې یې ورکړه.
پوهېږې ! ځان وژني.
تواب په رډو سترګو ورته وکتل.
جُوجُو وویل:
ـنجلۍ د تناره په خونه کې یوازې ناسته وه، کاسې، پیالې، دسترخوان، مالګه، مرچ، هر څه تیت او توشپلي پراته وو.

نجلۍ ته مې وکتل، پر مخ يې تورې ليکې ښکارېدلې. نږدې ورغلم، په اوښکو کې يې رانجه ګډ و.
د موږک ژړا مې واورېده. په دېوال کې جوړ شوې غار ته ورننوتم، يوه کوچنې موږک ژړل، په روڼ پلاستيک کې يې د غنمو د پرتو دانو خواته زورونه ور وهل، خو مور يې تر لکۍ ټينګ نيولی و.
ماشوم مې په لوږه نه لورېده، پلاستيک ته مې لاس ور وغځاوه، خو د موږک مور يو دم چيغه کړه !
_پام !
په حيرانۍ مې ورته وکتل.
د موږک مور وويل:
_زهر دي.
لاس مې راټول کړ.
د موږک مور وويل:
_په دې زهرو موږکان وژني، خاوندمې تېره مياشت همدا د غنمو رنګېدلې دانې وخوړې، شپېه وروسته يې په ګېډه درد شو، سيپن نس را واوښت.
په خبره کې يې ور ولوېدم.
_نو دا زهر دلته څه کوي؟
د موږک مور وويل:
_لومړۍ مې زوی تر لکۍ ونيسه.
هماغسې مې وکړل.

د موږک مور د باندې ووته، خو ماشوم ژړل، زورونه یې وهل او د غنمو دانې یې غوښتې.
د موږک مور د وچې ډوډۍ له یوې ورې ټوټې سره بېرته راغله.
کوچنی غلی شو، ډوډۍ یې ور واخیسته، کونج ته کرار پرېووت.
مور یې وویل:
ــ مازیګر مې د نجلۍ چیغې واورېدې، د اور د خونې کړکۍ ته ور وختم، نجلۍ په چوتره کې ناسته وه، په لندو سپینو پایڅو پورې یې توره خاوره ښکارېدله.
مور یې راغله، د نجلۍ سر یې په خپل ټټر پورې ونیو، پر خړو غومبورو یې اوښکې روانې شوې. وروسته یې نجلۍ ولاړه کړه، دواړه کوټې ته ننوتل.
زړه مې بې طاقته شو، د اور له خونې د باندې ووتم. په انګړ کې مې د نجلۍ پلار ولید، خپلې ورې لور ته په غوسه و، ویل یې چې زانه چا خبره کړه؟
ورې نجلۍ په وارخطایۍ وویل چې له زانې سره کاربزه ته تللې وه، دواړو منګې ډک کړل، کور ته د راتګ په حال کې مو د حاجي تور وره لور ولیده، غوا یې اوبو ته ور وستله، زانې ته یې وویل چې په بدو کې یې ورکړې. زانې چیغه کړه، له اوږې یې منګی ولوېد او د کور خواته یې منډه راواخیسته.
د زانې پلار یوه شیبه ولاړ و، بیا یې د ابدان څوښکې ته بدنۍ ونیوله ، اودس یې وکړ او له انګړه د باندې ووت.
کوټې ته ورغلم، زانه پر کټ ناسته وه، سلګۍ یې وهلې.

مور يې په خواره خوله وويل:
_قسمت به دې همداسې و.
زانې يو دم چيغې کړې:
_ هغه سرې تر پنځوسو کلونو اوښتې دی، بله ښځه هم لري.
د زوی ژړا مې تر غوږ شوه او له هغه ځايه راووتم.
مورک غلې شو.
ومې ويل:
_ټوله کيسه راته ووايه.
مورک چيغه کړه !
_مه !
يو دم يې زوی له لکۍ ور کش کړ.
ور ومې کتل، د زوی تېره نوکان يې لا په پلاستيک کې بند و.
د مورک مور خپل زوی ته پاتې ډوډۍ ونيوله، زوې يې پر وچه ډوډۍ خپل تېره غاښونه ټينګ کړل، خو لا يې هم ګردې ورې ستر ګې له غنمو نه اړولې.
د مورک مور وويل:
_تر ماخوستنه دلته وم، د لوښو کړپا مې واورېده، ورغلم، په سرای کې لاټين بل و، زانې ناولي لوښي پرېمينځل. د جارو تر شا پټ شوم، زانې ته مې وکتل، په سرو ستر ګو کې يې د لاټين رڼا ښکارېدله.
وروسته يې ډک تشت پرېولي لوښي د اور خونې ته يوړل، پسې ورغلم، زانې د ټکري پيڅکې ته ور لوېدلې غوټه خلاصوله. زړه مې خولې ته

راغی، دې د موږکانو د زهرو پلاستیکي خلطه پر غولي کېښوده. کیناسته، د غنمو رنګ شویو دانو ته یې وکتل، یو دم یې چیغه کړه.
زانې تر ډېرو ژړل، وروسته سلګیو واخیسته، پورته یې وکتل او لاسونه یې لپه کړل.
ما یې غږ نه اورېده، خو د نجلۍ شونډې خوځېدلې.
د هغې سترګو ته مې وکتل، رانجه یې اوښکو وهلې و.
بیا یې پلاستیکي خلطه ور واخیسته، ورغوی یې د غنمو له دانو ډک کړ.
خولې ته یې ور ووړ، ناڅاپه کړپ شو، ژر یې ډک غروی (ورغوی) بېرته په پلاستیکي خلطه کې تش کړ، د باندې ووته.
ورغلم، پاکټ مې تر ژۍ ونیو او غار ته مې راکش کړ..
له چوترې نرۍ غږ راغی، موږ یې زانې ته په غوسه وه چې په لوږه وید بدل شه نه دي.
د زوی زګېروی مې واورېد، په خوب کې یې د پزې وره، سره څوکه یوې بلې خواته کوله، پوه شوم چې د غنمو بوی پرې لګېدلی و.
یو دم پیالې وکړنګېدې، ورغلم، زانه په زهرو پسې ګرځېده، د پلاستیکي فرش څنډې یې واړولې، پریمینځلې لوښې یې سره تیت کړل، تاخچه یې وکتله، یو دم یې کوکه کړه، د مرچو او مالګې ډبلې یې لاندې راوغورځول، کونج ته غلې کېناسته.
بس، همدومره.
جُوجُو غلی شو، لیرې د بایسکل زنګ وکړنګېد. جُوجُو د کچالو د بوټې تر پاڼو ور وکتل، په نرۍ لاره کې ډنګر سړی ولاړ و.
سړي په لوړ غږ وویل:

ـ نیکه دې په کور کې دی؟
تواب ورغږ کړل:
ـ هو ! خیریت و؟
ـ د حاجي ستار د لور جنازې ته یې غوښتی.
ـ کوم ستار؟
سړي پر بایسکل پښه واړوله. په تګ کې یې وویل:
ـ د ړنګ کارېز د کلي.
تواب ودرېد ، چیغه یې کړه !
ـ کومه یوه؟
د سړي غږ د بایسکل د ټیم له ټکا سره ګډ شو:
ـ هغه چې پرون یې په بدو کې ورکړه.
جُوجُو وویل:
ـ اه !
ورک شو.

❊ ❊ ❊

ماسختن تواب د نیکه پر لاسونو اوبه ور اچولې چې بدنۍ کړه شوه.
نیکه چیغه کړه:
ـ ړوند یې، درۍ دې لنده کړه.

تواب غلی و. تره ته يې وکتل، سترګې يې له غوسې ډکې وې. تواب د نورو پر لاسونو هم اوبه ور واچولې، تر چوترې ښکته شو، چلمچي يې تش کړ، اوبه يې درنه شوه.
تواب په غوسه وويل:
_بدنۍ د ناستې ځای نه و.
جُوجُو په خبره کې ور ولوېد:
_بېره لرم، بايد خبرې وکړو.
تواب وويل:
_ټول ناست دي، کوټې ته نه شم تلای.
له چوترې يې د پلار له غوسې ډک غږ راغی:
_له ځان سره مه بونګېږه ! سمه خبره وکه !
تواب وارخطا شو:
_څه ! څه مې نه دي ويلي.
چوترې ته ور وخوت، غلی کېناست.
نيکه چيغه کړه !
_بلا ! وه بلا ! د لمانځه ناوخته شو.
له دالانه ښځينه وارخطا غږ راغی:
_چای دم دی، يوازې پيالې مينځم.
چوپه چوپتيا شوه، د تناره له خونې د پيالو کړنګا راتله.
نيکه په غوسه وويل:
_کم عقله نجلۍ ! ځان يې زندۍ (غرغره) کړ، نه د دې دنيا شوه نه د هغې.
د تواب غوږ وتخنېد، جُوجُو وويل:

ـ ورته ووايه چې دا دنيا خو تاسو ور خرابه کړه.

تواب په غوسه وويل:

ـ چوپ !

د تواب پلار يو دم چيغه کړه !

ـ خره !

سړي چپلکې ته لاس ور وغځاوه، تواب ټيټ شو ، چپلکه پر يوه کوچني هلک ولګېده. هلک په چيغو د اور خونې ته منډه واخيسته.

د تواب پلار لاس ور وغځاوه، تواب يې له ښي پښې کش کړ، تواب غبرګې ځنګلې خپل مخ ته ونيولې، درنه څپېړه يې غوږ ته سيخه شوه.

نيکه چيغه کړه !

ـ مه ! هلک دی.

د اور له خونې وارخطا ښځې راووتې.

د تواب پلار شاته شو.

تواب په ژړغوني غږ وويل:

ـ په کوران که مې نيکه ته ويلي وي.

تره يې چيغه کړه !

ـ مخ دې تور، ټولو واورېدل.

تواب منډه واخيسته، کوټې ته لاړ، په تياره کې غلی کېناست.

د جُوجُو خواشينی غږ يې واورېد:

ـ وبښه !

تواب وسونګېد.

جُوجُو وويل:

ـمه ژاړه، هسې هم خفه یم.
تواب چیغه کړه !
ـدا وخت نو د پوښتنې و ؟
جوجُو وویل:
ـنن شپه ځم.
تواب نیغ کېناست:
ـولې؟
ـتحقیق مې خلاص شو.
ـبیا به دې ووینم؟
ـنه شم راتلای، دلته د خوشالۍ خبره نشته، تر دې ځایه د غړ ماشین هم نه دی. خو تا زحمت راسره و ایست. مننه.
جُوجُو ورک شو.

❁ ❁ ❁

تواب له وچو پاڼو د انګورو څو ژېړې داني ور ټولي کړې، خولې ته يې واچولې، د پولې پر سر غلی کېناست. شاوخوا يې وکتل، په تاکونو پورې لا يوه، نيمه وچه پاڼه باد وهله.
تواب چيغه کړه !
_اررې !!!
پسونه د باغ دروازې ته ور روان ول.
تواب له ځمکې يوه لويه لوټه ورپورته کړه، لوټه د دروازې په زنګ وهلې اهن چادر ولګېده، پسونه بېرته راوګرځېدل. تواب کېناست، سر يې وګرځېد ، له ځمکې يې يو خلی ور پورته کړ، پر خاورو يې څو ليکې و ايستې.
څنګ ته يې وکتل، يو دم يې چيغه کړه، تر پولې يې ټوپ واچاوه، ودرېد. ورمېږ يې کوږ کړ، جُوجُو ځړېدلی سر ناست و.
تواب وويل:
_له ما خو دې زړه وايست.
جُوجُو غلی و.
تواب وويل:
_څه وخت راغلې؟
جُوجُو سر پورته کړ:
_نه اورم !
_څه وخت راغلی؟
جُوجُو په لوړ غږ وويل:

ـغوږونه مې درانه دي، ستاسو په حساب درې ساعته د غږ په ماشين کې وم.
تواب د جُوجُو تر څنګ کېناست. هغه ته يې وکتل، په شنه سترګه کې يې پخوانۍ ځلا نه وه پاتې.
جُوجُو وويل:
ـد ځمکې د کرې له څنګه تېرېدم، را په ياد شوې.
تواب په حيرانۍ ورته کتل:
جُوجُو وويل:
ـکور ته مو ورغلم، نيکه دې په کمپله کې ځان پټ کړی و، ټوخل يې. بيا مې د اور کوټه درپسې وغوښته، خو هلته هم نه وې، له غوا مې پوښتنه وکړه، ويل يې چې باغ ته يې پسونه بېولي دي.
جُوجُو غلی شو، په ښي اوږده غوږ کې يې ګوته ننه ايسته، لاس ته يې ټکان ورکړ، ويې ويل:
ـپه دريو، څلورو مياشتو کې لوی بدلون راغلی دی، هغه ولاړ فصلونه، شنې پاڼې، رنګارنګ مرغان، هېڅ هم نشته، هره خوا سپېره ده.
تواب وويل:
ـمنی دی.
جُوجُو غوږ ور نږدې کړ.
تواب چيغه کړه !
ـمنی دی.
جُوجُو يو دم شاته شو، ويې ويل:
ـدومره هم نه.

غلی کېناست. ویې ویل:
ـ جزا یې راکړه.
تواب په حیرانۍ ور وکتل:
ـ ولې؟
ـ نه یې منله، ویل یې چې دا هر څه دروغ دي.
تواب وویل:
ـ څه؟
ـ تحقیق یادوم، د منلو وړ نه ورته ښکارېده.
تواب په حیرانۍ ورته کتل:
جُوجُو وویل:
ـ تحقیق مې معلم ته ور وسپاره، خوشاله وم، د ښو نومرو تمه مې درلوده، خو په سبا یې د مکتب اداري ته ور وغوښتم. د مکتب مدیر او معلمین په غوسه ښکارېدل. ټول په یوه خوله ول چې تحقیق دروغ دی. حیران شوم، د وضاحت غوښتنه مې وکړه. د ستورو پېژندنې معلم ولاړ شو، ویې ویل:
ـ مدیر صاحب! زه تېر کال ځمکې ته تللی وم، ډېرې برخې مې ولیدې، اوسیدونکو یې سم ژوند درلود، په مینه یوهېدل، له یو بل سره یې همکاري کوله، خپل وطنونه وربانديې ګران وو، غلا، نورو ته په سپکه کتل، ظلم او وحشت یې بد یاداوه. ما په ځمکه کې داسې څه ونه لیدل، لکه جُوجُو چې لیکلي دي.
جُوجُو غلی شو، سریې وځړېد، ویې ویل:

ـ د ځمکې په کره کې مې د افغانستان نخشه ور وښوده، خو يوه هم باور نه کاوه.
د اخلاقو استاد له مدير نه د پوپو د راوستلو اجازه وغوښته. پوپو تر ما يو صنف مخکې دی، په درس کې مثال نه لري، درې پرله پسې صنفه يې د فکر پانګه جايزه وړې.
پوپو راغی او په احترام ودرېد.
د اخلاقو استاد، مدير ته وکتل:
ـ پوپو تېر کال ځمکې ته تللی و. په تحقيق کې يې مختلف هېوادونه ياد کړي دي، که مو اجازه وي، نو زه به له پوپو څخه څو پوښتنې وکړم.
د مدير شنه سترګه ورپېده.
د اخلاقو معلم پوپو ته مخ ور واړاوه:
ـ د جُوجُو تحقيق مې مطالعه کړ، ليکلي يې دي چې انسانان د نجونو د تعليم مخالف دي.
پوپو ووېل:
ـ داسې نه ده، زه د بنګله دېش په نوم يوه وطن ته لاړم. يوه کورنۍ مې وليده، له نيستۍ د سړک په لوی پلچک کې اوسېدل. خو په نجونو او هلکانو يې درس وايه، په تحقيق کې مې هم ليکلي دي، په همدې کور کې څلور ماشومان اوسېدل، درې يې نجونې وې، مور به يې هر سهار وېښته ور چوټي کړل او د مکتب جامې به يې ور واغوستې. زه په ځمکه کې تر سلو ډېرو هېوادونو ته تللی يم، په خوار او شتمن، کافر او مسلمان کې مې داسې څوک ونه ليدل چې د نجونو له مکتب سره مخالف وي.

د اخلاقو معلم وویل:
ـ جُوجُو لیکلي چې دې خلکو مینه نه پیژندله، تل یې د یو بل پښې وهلې، کرکه،دروغ او غلا پکې حاکمه ده.
پوپو یو دم وخندل، غلی شو، ښښنه یې وغوښته، ویې ویل:
ـ دا نو د منلو وړ نه ده. زه په ډېرو ځایونو وګرځېدم، خو په انسانانو کې مې کرکه ونه لیده. دوی له یو بل سره په مینه ژوند کوي، یو وخت یوه افریقایي هېواد ته لاړم، په روغتون کې مې یوه تورپوستې ښځه ولېده، نه پوهېدم چې څه وربانديې شوي وو، خو د بدن ټولې غوښې یې شړېدلې وې. هر څه یې په بستره کې ول. ما په خپله ولیدل، یوې سپین پوستې نرسي یې ځای ور پاکاوه، وروسته یې تشناب ته یووړه او په خپلو لاسونو یې پرېمینځله. نرسه موسکه وه، په تندي کې یې ان یوه نرۍ ګونځه هم نه ښکارېدله.
پاتې شوه د دروغو خبره. دروغ خو په هر دین کې ناروا دي، انسان مړ که، خو دروغ به ونه وایي.
د اخلاقو معلم وویل:
ـ د جُوجُو په تحقیق کې مې ولوستل چې انسان پوچې خبرې کوي.
پوپو وخندل:
ـ نه یې منم، ما د ډېرو خلکو خبرې واورېدې. غټه غوسه یې د (وبخښې) ټکی دی.
د اخلاقو استاد بله پوښتنه وکړه!
ـ د قسمونو په اړه یې څه وایي؟

ـ قسم خپل شخصیت ته تاوان ګڼي، انسان په دې باور دی چې رښتیا خبره قسم نه لري.
استاد وپوښتل:
ـجُوجُو وایي چې د ځمکې خلک په خپل سر یو بل وژني؟
ـنه، هر هېواد خپل قوانین لري، دوی محکمه ورته وایي، د قاضي په نوم یو څوک پرېکړه کوي، خو پرېکړه یې هم هوایي نه ده، تحقیق کوي، شاهدان غوښتل کېږي او که یو څوک مجرم وپېژندل شي، د هغه جرم ته په کتلو سره سزا ورکوي. ما په ډېرو ملکونو کې تحقیق وکړ، خوار او غریب ، ټول خپلو قوانینو ته احترام لري.
یوه ورځ مې یو ځای د انسانانو ګڼه ګونه ولیده، ورغلم، یوه وړه نجلۍ د موټر تر ټایر لاندې وه. مور یې بدې ورځې کولې، ژړل یې. خو موټروان ته یې څه نه ویل. امبولانس راغی، د نجلۍ مړی یې یووړ. د پولیسو موټر ودرېد ، موټروان په خپله ور روان شو.
د اخلاقو استاد وویل:
ـد ځمکې خلک له حیواناتو سره څنګه رویه کوي؟
ـاه ! پوښتنه یې مه کوه. هېڅوک حق نه لري چې کوم حیوان ته ضرر ور ورسوي، ښکار بند دی. ان په ډېرو سیمو کې یې د حیواناتو د اوسېدو له ځایه جالۍ راګرځولې دي. انسانان وېره لري چې موټر یې ونه وهي. دوی له حیواناتو سره مینه لري، خوراک ورکوي او ډاکټران یې ورته ټاکلي دي. دوی په حیواناتو ویاړي او له ډېرو لیرو سیمو څخه نور خلک د لیدو له پاره ورځي. ما په خپله ځینې افریقایي هېوادونه ولیدل، ډېر عاید یې له همدې برخې پوره کېږي.

د اخلاقو معلم وویل:
ـخو د جُوجُو تحقیق هغه څه نه دی چې ته یې وایې؟
پوپو ما ته وکتل.
د اخلاقو معلم وویل:
ـیوه وروستۍ پوښتنه. جُوجُو ادعا لري چې انسان خپل پل، سړک، مکتب، د برق پایې... له مینځه وړي ! انسانان په وطن پالنه کې څنګه دي؟
د پوپو سترګه وځلېده:
ـزه به یوه کیسه درته وکړم. په یوه وطن کې مې یو ماشوم ولید ، خپل بیرغ ورسره و. منډې یې وهلې، یو دم یې پښه بنده شوه، ولوېد. بېرته په پښو ودرېد ، زنګون یې وینې و ، خو ده په خارو سپېره شوی بیرغ ښکلاوه.
هر انسان له خپل هېواد سره مینه لري، دوی ته هر څه خپل وطن دی. هڅه کوي چې پاک یې وساتي، ښکلی یې کړي او په ابادۍ کې یې برخه واخلي. ما په ځمکه کې داسې وطنونه ولیدل چې پلونه، سړکونه او تعمیرونه یې د ښیښو په څېر ځلېدل. په دوی کې هغه څوک د احترام وړ دی چې خپل وطن ته ګټور وي.
پوپو غلی شو ، ما ته یې وکتل، ورو یې وویل:
ـنه پوهېږم ! ما خو په ځمکه کې یوازې وطن دوستي ولېده. جُوجُو شاید کوم بل ستوري ته تللی وي.
د اخلاقو معلم وویل:
ـتلی شې.

پوپو له اداري ووت.
مدير د فکر د پاڼي يوه وړه ټوټه خولی ته واچوله. يوه شېبه غلی و، وروسته يې سر پورته کړ، په غوسه يې وويل:
ـ جُوجُو په دې ستوري کې لومړنی کس دی چې دروغ وايي، ځکه نو بايد سخته جزا ووينې. دی تر ټولو د ډېر وخت له پاره د غرِ په ماشين کې واچوئ. له مکتبه هم اخراج دی.
ناڅاپه عکسونه را په ياد شول، ښه ثبوت و، د خپل تحقيق د سپينولو له پاره مې اجازه وغوښته، سفينې ته لاړم او له هغه ځايه مې د مکتب اداري ته برقي عکسونه ور ولېږل.
خوشاله وم، ځان مې د سترګو په رپ کې ور ورساوه، مدير او نورو استادانو د ېوال ته کتل.
د تاريخ استاد پر دېوال لاس تېر کړ، خړه کلا راغله. ويې ويل:
ـ دا عکس دې له کومه کړ؟
په خوشالی مې وويل:
ـ د تحقيق په وخت کې مې واخيست.
استاد د يوې ماشومې عکس راووست چې په خاورو کې ناسته وه، ببر ويښته يې درلودل او په غاړه يې خو ژېړ پياز راځړېدل.
استاد وويل:
ـ دا؟
ځواب مې ورکړ:
ـ د تحقيق په وخت کې مې واخيست.

استاد یوه بل عکس ته اشاره وکړه. په عکس کې زاړه او واړه راټول وو، دوه سپي يې سره جنګول، د سپيو خولې او غاړې په وينو کې سرې وې.
ومې ويل:
ـ د تحقيق په وخت کې مې واخيست.
بل عکس راغی، کوچني کوچي هلک پرتوګ نه درلود، مچان پرې بوڼېدل.
استاد ځو نور عکسونه هم واړول، په يوه کې د دوو ماشومانو په وچه ډوډۍ جنګ و، شاته يې ښځو خوشايي تېل، په بل کې د کلي نايي په خاورو کې د ناست بوډا پر پښه داغونه ايښودل، بل...
مدير وويل:
ـ بس دی، پوښتنه دې وکړه!
د تاريخ استاد خپل غټ غوږ وګراوه، شنه سترګه يې وځلېده، ورو يې وويل:
ـ ټول دروغ دي.
په خبره کې يې ور ولوېدم.
ـ تاسو ولې دومره بې باوره ياست؟
مدير چيغه کړه!
ـ ادب.
غلی شوم.
د تاريخ معلم له مدير نه اجازه وغوښته، ماته يې وکتل، ورو يې ويل:
ـ زه د انسانانو په حساب درې سوه کاله مخکې ځمکې ته تللی وم، هغه وطن ته لاړم چې ته يې اوس د تګ ادعا لرې. هماغه وخت لا دې خلکو د

ختهو په کورونو کې ژوند کاوه، در په دره، وږې او بې تعلیمه ول، ژوند یې په سخته تېرېده، هېڅ سهولت یې نه درلود. هغه وخت یې هم اور په خوشایو بلاوه، امکان نه لري چې په دریو سوو کلونو کې دې ځوک بدل نه شي.

د تاریخ معلم غلی شو، شنه سترګه یې وځلېده، ماته یې وکتل، ورو یې وویل:

_ربنتیا وایه، د درې سوو کلونو مخکې عکسونه دې له کومه کړل؟

دا خبره نو د زغملو نه وه. پر دېوال مې لاس تېر کړ، ستا د نیکه عکس مې ورته راووست چې له ټیوټا موټر سره ولاړ و. د تاریخ استاد ته مې وویل:

_اوس نو مه وایه چې درې سوه کاله مخکې، موټر هم ول.

د تاریخ استاد عکس ته وکتل، په زوره یې وخندل:

_کوټ، کوټ کوټ... د عکس په جوړولو کې جوړه نه لرې.

یو دم یې پر عکس لاس کېښود، جدي څېره یې ونیوله، په زوره یې وویل:

_مدیر صاحب! د عکس تر شا ډېران او ړنګ دېوالونه دي. خاورې، خړ کورونه، په خاورو کې بې پرتوګه ناست خیرن ډنګر ماشومان، سپېره مخونه، پر دېوال سرېښ ګرد ګرد خوشایي... ټول هغه څه دي چې ما درې سوه کاله مخکې لیدلي وو، دا یې بله ګناه. جُوجُو د موټر عکس په درې سوه کاله مخکې عکس کې ګډ کړی دی.

مدیر ولاړ شو:

_پرېکړه هماغه ده. له مکتبه اخراج او د غرږ په ماشین کې اېښودل.

چیغه مې کړه!

_نه یې منم!

د ستوري پېژندنې استاد په پښو ودرېد ، شنه سترګه يې را واړوله، ورو يې وويل:
_ اقرار وکړه ! له دروغو څه نه جوړېږي.
ومې ويل:
_خو تحقيق او عکسونه دواړه رښتيا دي.
د ستورو پېژندنې استاد پر دېوال لاس تېر کړ. عکس راغی. پاک او ښکلی ښار و، د لمر رڼا د هسکو تعميرونو ښيښې ځلولې، تر شنو ونو لاندې پر تور پاک سړک منظم پربولې موټر روان ول.
استاد وويل:
_دا عکس مې څه موده مخکې د ځمکې له يوې برخې وا خيست.
بل عکس يې راووست. شنې ونې وې، د سرو او ژېړو ګلانو په مينځ کې څو خوشاله ماشومانو ټال خوړ، له رنګه او جامو پاک او تازه ښکارېدل.
بل عکس راغی. له تورو حجابونو د پېغلو سپين، تازه مخونه راوتلي ول، پر سرو شونډو يې موسکا پرته وه، مکتب ته تلې.
نور عکسونه هم بدل شول، په هوا کې د رېل پټلۍ او تور سړکونه، د طيارو او کمپيوټرو د جوړولو کارخانې، په نس ماړه خلک، شنه او پربوللي ځنګلونه، د خلکو په مينځ کې کرارې هوسۍ... ټول هغه څه و چې زما له عکسونو سره يې فرق درلود.
ومې ويل:
_تا يوازې اباد ملکونه را اخيستي دي.
استاد وخندل:

_اه ګرانه ! د خوارو انسانانو عکسونه هم راسره شته، خو هغه هم ستا د تحقیق خلاف دي.
استاد خپل لاس پر دېوال تېر کړ، عکس راغی، یوې زړې ښځې یوه ببر سري لیوني ته په کاشوغه کې خواړه ورکول.
استاد وویل:
_دا خلک مې په یوه اسیايي غریب هېواد کې پیدا کړل، خو بیا هم ستا د تحقیق تر انسانانو ښه دي، خوار به وي، خو په لیوني پورې پلاستیکي خلطې نه تړي.
یو بل عکس یې راووست:
استاد وویل:
_دلته یو خوار ړوند بوډا ښکاري، تر سړکه نه شوای تېرېدای، تر څنګ ولاړ سړی یې میلیونر دی، د کیمیاوي سرې کارخانه لري، له خپل موټره څکه راښکته شوی چې بوډا تر سړک واړوي.
بل عکس راغی:
_دلته ګڼه ګوڼه ده، په سلګونو ښوزله خلک د خپل ښار د پاکولو له پاره راوتلي دي. وطن ورباندې ګران دی.
مدیر چیغه کړه !
_بس دی ! نورو دلایلو ته ضرورت نه لیدل کېږي، معلومه شوه چې د ځمکې په ټوله کره کې دومره ساده خلک نشته لکه جُوجُو چې په تحقیق کې لیکلي دي.
استاد پر دېوال لاس تېر کړ، عکسونه ورک شول، ماته یې وکتل، ورو یې وویل:

_په خوارو او غريبو، دوارو کې مې نيمايي عکسونه په مسلمانو هېوادونو کې اخيستي وو.
جُوجُو غلی شو. تواب ته يې وکتل ويې ويل:
_د غرې د ماشين جزا مې تېره کړه، خو له مکتبه پاتې کېدل راته سخته وه، پلار مې ورغی، مدير ته يې خواست وکړ چې زوی ته مې يو بل چانس هم ورکړه. جلسه کېناسته، ويې منله، اوس يې له سره په تحقيق پسې رالېږلی يم.
تواب په خبره کې ور ولوېد:
_دلته تحقيق کوې؟
جُوجُو وخندل:
_اه ګرانه! بيا مې مه شرموه.
ورک شو.

(پای)